СТАР

ГЛАСНО
ЗА СЕКСУАЛНИТЕ
РАБОТНИЦИ

СТРАТЕШКИ ПЛАН
2018 - 2020

декември 2017, Скопје

Содржина

1. ВОВЕД....4
2. ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СТАР-СТАР 6
  2.1 Структура на организацијата 8
  2.2 Визија 9
  2.3 Мисија 9
  2.4 Вредности 9
  2.5 Целни групи 9
  2.6 Засегнати страни.... 10
  2.7 Географски простор на делување.... 10
  2.8 Поле на дејствување 10
  2.9 Соработка со здруженија на граѓани, платформи, мрежи и фондации.... 11
3. ДЕФИНИРАЊЕ НА СТРАТЕГИЈАТА 12
  3.1 Цели и активности 13
4. СТРАТЕШКИ НАСОКИ НА СТАР-СТАР 17
  4.1 Стратешка цел 1:.... 17
  4.2 Стратешка цел 2:.... 24
  4.3 Стратешка цел 3:.... 27
  4.4 Стратешка цел 4:.... 28
5. ЗАКЛУЧОК 35
6. ТОЛКОВНИК.... 37

1. ВОВЕД

Потребата за изготвување Стратешки документ на СТАР-СТАР произлезе од неколку основни проблематични подрачја:

- Голем број од сексуалните работници живеат во страв од насилство, малтретирање, дискриминација, стигма од страна на општеството и државните институции.
- Сексуалните работници работат и живеат во небезбедни услови.
- Законските мерки ги ограничуваат основните права и слободи на сексуалните работници.
- Сексуалните работниици се социјално исклучени во општеството, а покрај нив страдаат и членовите на нивните семејства, пријателите и партнерите.
- Ограничениот пристап на сексуалните работници до здравствени услуги за СРЗ и ХИВ/СИДА.
- Неактивното членство.
- Слабо развиената теренска работа.
- Недоволно развиените капацитети кај дел од членовите од тимот.
- Зависност од еден начин на финансирање.

Во подготовката на стратешкиот план како појдовна основа беа земени:

- Јасно дефинирање на основните проблеми во полето на делување.
- Анализа на сегашната состојба во најважните програми за сексуалните работници (според видувањето на СТАР-СТАР).
- Проценка на потребите на целната група.
- Проценка на ставовите на пратеници во Собранието на Република Македонија, здравствени и социјални работници и други клучни донесувачи на одлуки во насока на подобрување на законските рамки кои ги таргетираат сексуалните работници.
- Бројот на потенцијалните донатори.
- Капацитетот на СТАР-СТАР да се справи со постоечките предизвици.
- Делувањето на СТАР-СТАР на национално ниво.

Стратегијата на СТАР-СТАР е насочена кон три основни полиња на делување:

- Програма за застапување и лобирање: Застапување и лобирање за подобрување на социјалната средина и човековите права на сексуалните работници.
- Програма за здравје: ХИВ/СИДА и сексуално и репродуктивно здравје.
- Одржлив развој на организацијата.
- Градење на капацитетите и организациски раст и развој.

Овие полиња на делување понатаму ќе придонесат за креирање на активности и надградување на веќе постоечки програми на организацијата во насока на решавање на проблемите и потребите на сексуалните работници и нивните подгрупи.

Содржината на Стратешкиот план е во согласност со моменталната состојба на сексуалните работници во Република Македонија; срединитe и условите во кои живеат и работат; перцепцијата за сексуалната работа од страна на општата популација, државните институции и други организации; можностите и капацитетите на организацијата за реализација на одредени активности, како и досегашната соработка со организации од граѓанското општество и одредени државни институции.

Изведувањето на стратегијата на организацијата е предвидено за временски период од три години, односно од 2018 до 2020 година.

Стратегијата на организацијата претставува динамичен (прилагодлив) документ кој, зависно од непредвидливите општествено-политички промени и влијанија, како и од потребите на самата заедница, може да скршне од зацртаните насоки.

Во овој документ се прикажани основните податоци за СТАР-СТАР и досегашното работење на организацијата, визијата и мисијата произлезени од членовите на организацијата, рамката во која ќе делува организацијата, идните стратешки насоки на дејствување на СТАР-СТАР (цели базирани врз потребите на целната група, ставови на пратеници во Собранието на Република Македонија, социјални и здравствени работници и други клучни донесувачи на одлуки, активности, дејствувања на национално ниво, очекувани резултати и показатели), а во прилог се дадени и главните резултати од работилниците за стратешко планирање.

2. ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СТАР-СТАР

СТАР-СТАР: Гласно за сексуалните работници

Од 2007 до 2010 година, СТАР-СТАР претставуваше активистичко движење на група млади луѓе кои имаа една заедничка цел – унапредување и промоција на правата на сексуалните работници во Република Македонија, притоа активно вклучувајќи ги лицата од сексуалната индустрија во имплементација на своите активности.

Со намера да ја промовира важноста на граѓанскиот сектор во процесот на демократското управување, кон средината на 2010 година СТАР-СТАР поднесе иницијатива за влез во Централниот регистар на РМ. На 25.05.2010 година, СТАР-СТАР беше заведен во Централниот регистар како Здружение за поддршка на маргинализирани работници СТАР-СТАР.

Денес, СТАР-СТАР е дел од граѓанскиот сектор промовирајќи ги своите аспирации, придонеси и потреби, стремејќи се кон отворено општество кое знае да ги препознае, прифати и почитува различностите.

Во 2011 година, во соработка со нашите поддржувачи почнавме да работиме на организацискиот развој на СТАР-СТАР, да ги зајакнуваме организациските капацитети и да ја мобилизираме заедницата.

СТАР-СТАР и сексуалните работници веруваат дека почитувањето на основните човекови права и слободи и правото на слободен избор на професија се основните принципи за здраво, толерантно и слободно општество.

Реализирани проекти:

- Организациско јакнење на капацитетите на СТАР-СТАР, 2011 год./ Фондација отворено општество Македонија - FOSM.
- Промоција на СТАР-СТАР помеѓу заедница, 2011 год./ Глобален фонд на жените - GFW.
- Организациско јакнење на капацитетите на СТАР-СТАР, 2012 год./ Фондација отворено општество Македонија-FOSM.
- Одбележување на Интернационалиот ден на сексуалните работници, 2012 год./ SWAN/Mama Cash.
- Оддржување на ниска ХИВ преваленца во РМ - Одржлив равој, 2012-2017 год./ Глобален фонд за борба против ХИВ/СИДА, туберколоза и маларија - GF.
- Организациски развој на СТАР-СТАР и јакнење на капацитетите за мобилизација на заедницата, 2013 год. / Фондација отворено општество Македонија - FOSM.
- Јакнење на институционалните капацитети на СТАР-СТАР, 2014 год./ Фондација отворено општество Македонија-FOSM.

- Мобилизација и интеграција на ГМТ заедницата кон подобрување на секундарниот здравствен систем, 2014год./ amfAR, The Foundation for AIDS Research.
- Јакнење на институционалните капацитети на СТАР-СТАР, 2015 год./ Фондација отворено општество Македонија - FOSM.
- MSMT Sex Workers Mobilization and Integration to Improve the Secondary Healthcare System, 2015-2017/ViiV Healthcare UK Ltd. – Positive Action Project Funding Agreement.
- CAF Charities Aid Foundation, 2015 год.
- Јакнење на организациските капацитети на СТАР-СТАР, 2016 год./ Фондација отворено општество Македонија - FOSM.
- Grantee Six Months Progress Monitoring Review, 2016-2017 год./ Red Umbrella Fund.
- Имплементација на елементи од SWIT во Македонија, 2017год./ The International Committeeon the Rights of Sex Workers in Europe - ICRSE преку The Robert Carr Civil Society Networks Fund-RCNF.
- Јакнење на организациските капацитети на СТАР-СТАР, 2017-2018 год./ Фондација отворено општество Македонија - FOSM.
- Право на здравје: Акции на заедниците за зголемување на пристапот до услуги за ХИВ, за МСМ и трансродови лица во Централна и Источна Европа и Централна Азија, 2017 год./ Евроазијска Коалиција за Машко Здравје - ECOM.
- Грант за видео продукција, 2017 год./ SWARM, ICRSE.
- Зголемување на националните капацитети за вклучување на потребите и човековите права на адолесцентите и младите во законите, политиките и програмите, вклучително во хуманитарни и кризни состојби, 2017 год./ Фонд за население на Обединетите нации - UNFPA.
- Превентивна програма за ХИВ/СИДА, 2017 год. (3 месеци)/ Министерство за Здравство.

2.1 Структура на организацијата

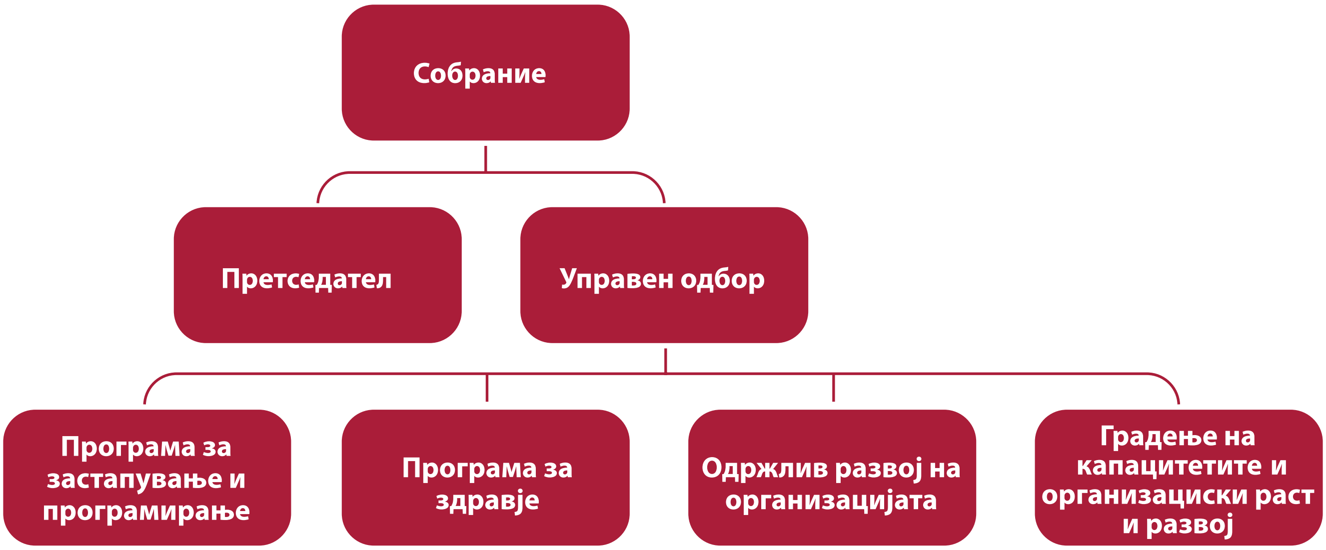

Собранието е врховното тело во организацијата. Собранието го сочинуваат сите членови на здружението. Членови на здружението може да бидат сите граѓани на Република Македонија. Собранието се состанува по потреба, а најмалку еднаш годишно. Собранието избира Претседател на Собрание со обично мнозинство. Претседателот на Собранието е истовремено и Претседател на здружението. Седница на Собранието може да се свика и по предлог на Извршниот одбор. Собранието на здружението одлучува и ги избира членовите на Управниот одбор. Собранието може да предложи и избере надворешни членови во Управниот одбор на Здружението. На Собранието се одлучува со јавно гласање. Секој член на Собранието има право на еден глас.

Управен одбор е колективен и извршен орган за здружението во кој секој член има еднакви права, обврски и одговорности за работењето и развојот на здружението во согласнот со Статутот. Управниот одбор на здружението брои 5 (пет) члена. Управниот одбор од своите редови избира Претседател со мандат од 4 години со можност за уште еден избор. Претседателот на Управниот Одбор е истовремено и Претседателот на Собранието. Управниот одбор се состанува и одржува седници по потреба, а најмалку еднаш месечно. Управниот одбор е орган кој што ги носи важните одлуки за потребите на Здружението. Начинот на свикување на седницата и други прашања од работењето на Управниот одбор се уредуваат со Деловникот за работа.

Претседателот/ката исто така се избира од Собранието. Освен вообичаените претседателски функции, како што е претставувањето на организацијата, во СТАР-СТАР претседателот/ката е воедно и тој/таа кој/а го управува и надгледува севкупното делување на СТАР-СТАР, како и работата на поединечните членови. Претседателот и членовите на Управниот одбор истовремено се и извршни тела, односно се вклучуваат во реализирање и водење на проектни активности.

2.2 Визија

СТАР-СТАР се залага за свет без насилство во кој сексуалните работници слободно живеат и работат, а почитувањето на основните човекови права и слободи се основни принципи на демократско и толерантно општество.

2.3 Мисија

СТАР-СТАР има за цел да ги заштитува и застапува сексуалните работници во општеството, преку активна соработка со државните институции, граѓанскиот сектор и медиумите на локално, национално и меѓународно ниво.

СТАР-СТАР ги мобилизира и интегрира сексуалните работници во процесот на градење на капацитетите и организацискиот раст и развој.

2.4 Вредности

- Вклученост на сексуалните работници во процесите на креирање политики и донесување одлуки на сите организациски нивоа.
- Солидарност со сите кои ги делат истите заложби, принципи и вредности во процесот на креирање демократско и отворено општество.
- Транспарентност во однос на постоење механизми кои подразбираат отвореност и отчетност во рамки на организациските принципи, програми и активности.
- Вмрежување и партнерство со споделување на правата, обврските и одговорностите за постигнување заеднички цели.
- Видливост преку јавно делување во граѓанското општество.

2.5 Целни групи

Во рамките на стратегијата на организацијата, програмите на СТАР-СТАР се насочени кон повеќе целни групи:

- женски, машки, МСМ и трансродни сексуални работници,
- сексуални работници корисници на дроги и
- мигранти кои работат на отворена (на улица) и на затворена сцена (во затворени простории како што се салони за масажи, приватни апартмани и хотели).

2.6 Засегнати страни

Секојдневното насилство, социјалната исклученост, нееднаквиот третман од страна на институциите и општата јавност врз сексуалните работници се рефлектира на нивната околина, притоа проширувајќи го ефектот низ нивната социјална средина. Според тоа проблемите на сексуалните работници не се само нивни проблеми, туку и на следниве засегнати страни:

- членови од потесните семејства, партнери и пријатели
- клиенти на сексуалните работници
- општа популација
- граѓански здруженија
- фондации
- локална самоуправа
- медиуми
- институции

2.7 Географски простор на делување

СТАР-СТАР делува на локално, национално и меѓународно ниво. Покрај делувањето на ниво на град Скопје (СТАР), СТАР-СТАР формираше и два ограноци во следниве региони: северозападниот регион, т.е. Гостивар, Струга и Тетово (СТАР Запад) и југоисточниот регион, т.е. Струмица (СТАР Исток).

2.8 Поле на дејствување

Подигнување на свеста кај општата популација во насока на прифаќање на сексуалните работници и почитување на нивните права и слободи.

Промовирање на сексуалната работа како и секоја друга професија; заштита и унапредување на правата на сексуалните работници во социјалниот, правниот и здравствениот систем во општеството, преку активна и блиска соработка со граѓанскиот сектор, државните институции и медиумите, на локално, национално и меѓународно ниво.

Овозможување полесен пристап кај сексуалните работници до здравствени сервиси од страна на здруженијата на граѓани и здравствените државни институции, како и адаптирање на здравствените услуги според потребите на заедницата.

Мапирање на нови потенцијални донатори за континуирана одржливост на организацијата, како и изнаоѓање различни извори на финансирање.

Зајакнување и мобилизација на заедницата, градење на капацитетите на организацијата и проширување на активностите на национално ниво.

2.9 Соработка со здруженија на граѓани, платформи, мрежи и фондации

За остварување на своите цели СТАР-СТАР развива соработка со граѓанскиот сектор на локално, национално и меѓународно ниво: ХЕРА, ХОПС, Заедно посилни, ЕГАЛ, Коалиција МАРГИНИ, ХЕЛП - Гостивар, Доверба и други.

СТАР-СТАР е полноправна членка на неколу мрежи и платформи кои работат на полето за промоција на човекови права: Мрежа против хомофобија, Македонска платформа против сиромаштија, SWAN, NSWP, ICRSE, ECOM и др. СТАР-СТАР е во постојана соработка со сите овие организации, платформи и мрежи, и е отворена за соработка со нови партнери.

СТАР-СТАР има остварено соработка со Министерство за здравство за имплементирање на Програмата за заштита на населението од ХИВ инфекција заедно со уште 14 други граѓански организации. Во остварување на своите цели СТАР-СТАР во иднина ќе се стреми да оствари комуникација и соработка и со други институции во Република Македонија: Влада на Република Македонија, Собрание на Република Македонија, Министерство за култура, Министерство за труд и социјална политика, Министерство за внатрешни работи, локална самоуправа, локални здравствени и социјални центри.

Клучни донатори кои до сега финансиски ги поддржаа активностите на СТАР-СТАР се FOSIM, Global Fund, GFW (Global Fund for Women) amfAR, American Foundation for AIDS research, SWAN, ICRSE/RCF, SWARM, UNFPA, ECOM, ViiV Healthcare, Red Umbrella Fund и Министерство за здравство.

3. ДЕФИНИРАЊЕ НА СТРАТЕГИЈА

ЛЕГЕНДА

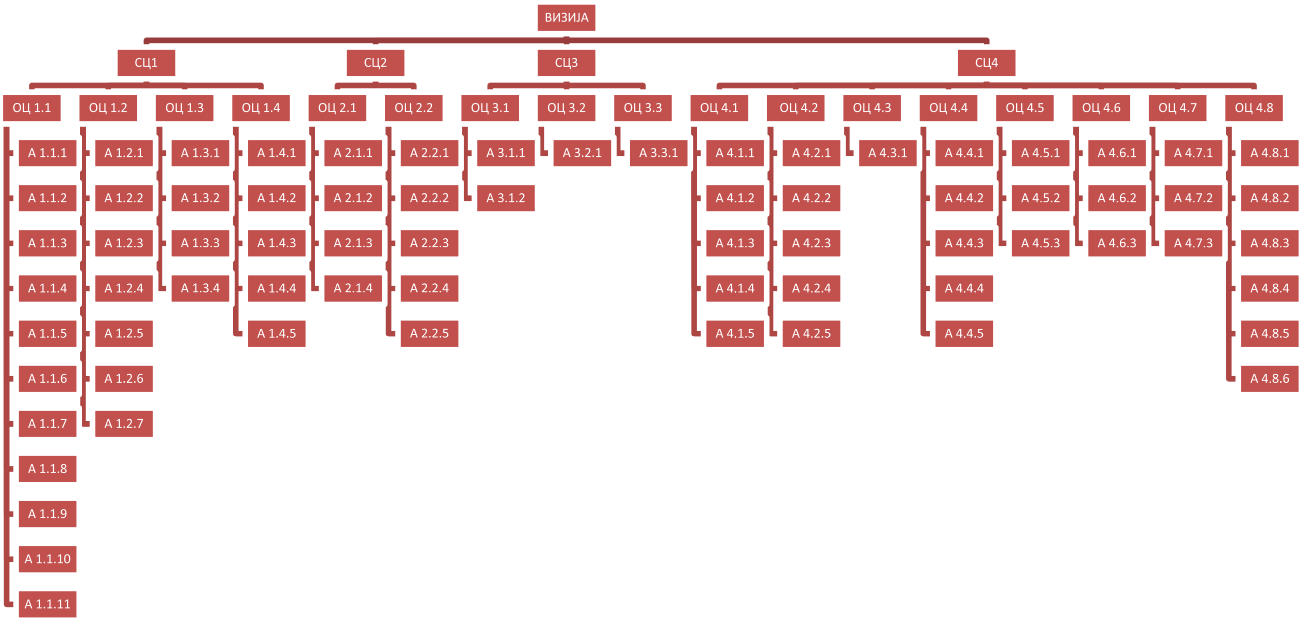

- СЦ – Стратешки цели
- ОЦ – Оперативни цели
- А – Активности

Создавањето на заедничката визија, мисија и целите на СТАР-СТАР претставува основна насока на здружението во остварување подобра иднина за сексуалните работници во Република Македонија.

Во спроведување и остварување на стратегијата на СТАР-СТАР, голема улога играат вредностите и посветеноста на членовите на здружението, потребите на сексуалните работници, како и политичката клима во Република Македонија.

3.1 Цели и активности

1. ЗАСТАПУВАЊЕ И ЛОБИРАЊЕ

1.1. Подигнување на свеста кај општата популација - Сексуалната работа е слободен избор

1.1.1. Тренинзи за социјални и здравствени работници;

1.1.2. Едукативни работилници со заедницата;

1.1.3. Едукативни работилници со новинари;

1.1.4. Активности на социјални мрежи, профили и медиуми;

1.1.5. 03.03 – Одбележување на Интернационалниот ден на правата на сексуалните работници;

1.1.6. 01.05 – Одбележување на 1-ви Мај, Меѓународниот ден на трудот;

1.1.7. 02.06 – Одбележување на Меѓународен ден на сексуалните работници;

1.1.8. 17.12 – Одбележување на Меѓународен ден за борба против насилството врз сексуалните работници;

1.1.9. Видео активизам;

1.1.10. Уметнички настани;

1.1.11. Електронски магазин S-Work.

1.2. Подобрување на законската легислатива

1.2.1. Анкетирање на ставовите на пратениците во Парламентот за сексуалната работа;

1.2.2. Анкетирање на ставовите на политичките партии за сексуалната работа;

1.2.3. Студиска посета на организации во ЕУ;

1.2.4. Анализа на законска регулатива на земји од ЕУ;

1.2.5. Истражување помеѓу целната група (ставови за законски рамки);

1.2.6. Изработка на предлог закон;

1.2.7. Едукативни работилници со заедницата.

1.3. Превенција и реакција против насилството врз сексуалните работници

1.3.1. Едукативни работилници со заедницата;

1.3.2. Документирање на случаи на прекршување на правата на сексуалните работници;

1.3.3. Обучени пара правници;

1.3.4. Одржување на партнерски односи со други НВО (сигурна куќа, прв семеен центар, правна помош).

1.4. Зајакнување на капацитетите за антидискриминација и депенализација на сексуалната работа

1.4.1. Консултации со правни професионалци;

1.4.2. Воспоставување тело на СТАР-СТАР за имплементација на активности за регулација на сексуалната работа;

1.4.3. Обука на членовите на СТАР-СТАР за постоечката и потенцијално предложената законска легислатива;

1.4.4. Воспоставување соработка со релевантни невладини организации и владини тела;

1.4.5. Воспоставување дијалог и соработка со парламентарните политички партии.

2. СРЗП – СЕКСУАЛНО И РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЈЕ И ПРАВА

2.1. Едукација на сексуалните работници за ХИВ/СИДА и СРЗ

2.1.1. Информативна линија;

2.1.2. Теренски активности (дистрибуција на кондоми и лубриканти);

2.1.3. Едукативни работилници со целната група;

2.1.4. Едукативни печатени материјали (брошури и сл.).

2.2. Полесен пристап до сервиси

2.2.1. Информативна линија;

2.2.2. Теренски активности (придружба за здравствени сервиси);

2.2.3. Едукативни работилници;

2.2.4. Обука за врснички едукатори;

2.2.5. Одржување на партнерски односи со граѓански организации што нудат зравствени услуги.

3. ОДРЖЛИВ РАЗВОЈ

3.1. Привлекување донатори

3.1.1. Мапирање на потенцијални донатори;

3.1.2. Одржување на постоечки донатори во континуитет.

3.2. Обезбедување средства од Буџетот на Република Македонија

3.2.1. Заедничко настапување преку платформи на граѓански организации.

3.3. Обезбедување финансиски средства и средства за самоодржливост

3.3.1. Онлајн кампањи;

4. ГРАДЕЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ И ОРГАНИЗАЦИСКИ РАСТ И РАЗВОЈ

4.1. Градење на капацитетите на организацијата

4.1.1. Мапирање на човечки ресурси за градење на капацитети;
4.1.2. Развој на локални здравствени програми во СТАР Запад и СТАР Исток;

4.1.3. Развој на локални програми за застапување во СТАР Запад и СТАР Исток;

4.1.4. Промовирање на информативната линија помеѓу сексуалните работници во СТАР Запад и СТАР Исток;

4.1.5. Отворање на канцеларија на СТАР во Гостивар.

4.2. Регионален серијал на работилници за градење капацитети на СТАР Запад во застапувањето и спроведувањето на SWIT

4.2.1. Еднодневна работилница за подготовка на месечно издание на печатен весник „Од нас за нас“, вклучувајќи собирање информации, пишување статии и издавање;

4.2.2. Еднодневна работилница за теренска работа и мобилизација на заедницата;

4.2.3. Еднодневна работилница за документирање случаи на кршење на човековите права;

4.2.4. Еднодневна работилница за онлајн и јавни кампањи и акции;

4.2.5. Еднодневна работилница за мониторинг, евалуација и планирање на активности и развивање акциски план.

4.3. Месечно издание на печатен весник „Од нас за нас»

4.3.1. Подготовка, пишување, дизајн, печатење и дистрибуција на весникот.

4.4. Воспоставување програма за МСМ и трансродови лица

4.4.1. Основање на Комитет помеѓу ограноците и СТАР-СТАР;

4.4.2. Обука за имплементација на регионалната SWIT алатка;

4.4.3. Обука за регионално спроведување на ТРАНЗИТ алатката;

4.4.4. Обука за врсничка едукација и теренски активности;

4.4.5. Еднодневна работилница за онлајн документација за прекршување на човековите и здравствените права за членовите на СТАР Запад и СТАР Исток.

4.5. Зајакнување на националниот систем за заштита на човековите права и следење на репродуктивните права на заедницата

4.5.1. Имплементација на MSMIT и SWIT;

4.5.2. Обука на даватели на услуги за користење на преведените алатки;

4.5.3. Подигнување на свеста кај заедницата, давателите на услуги и социјалните работници за потребите на младите клучни популации.

4.6. Создавање на соодветна средина за теренска работа во СТАР Запад

4.6.1. Едукација за ХИВ и СПИ;

4.6.2. Дистрибуција на едукативни материјали;

4.6.3. Препраќање на сексуалните работници до здравствени сервиси.

4.7. Годишен состанок на СТАР-СТАР

4.7.1. Развивање на дводневен план помеѓу ограноците и СТАР-СТАР за Годишниот состанок;

4.7.2. Еднодневна сесија за организациска позадина (структура, визија и мисија), минати и тековни активности, годишен план за работа и организациска стратегија;

4.7.3. Еднодневна сесија за групна работа за креирање оперативен и акционен план за секој огранок посебно, вклучувајќи цели, активности и резултати.

4.8. Стратешки план за развој 2020-2023;

4.8.1. Ревизија на мисијата и визијата;

4.8.2. Анализа на потребите на целна група;

4.8.3. Изработка на SWOT анализа;

4.8.4. Утврдување на стратешките цели и задачи;

4.8.5. Утврдување на приоритетни цели;

4.8.6. Утврдување на активности за реализирање на стратешките цели.

4. СТРАТЕШКИ НАСОКИ НА СТАР-СТАР

Стратешките насоки на СТАР - СТАР ги даваат идните планови на организацијата. Подолу се наведени стратешките цели, очекувани резултати, активности и индикатори за оние прашања на кои организацијата планира да им се посвети во периодот од 2018 до 2020 година.

4.1 Стратешка цел 1:

ЗАСТАПУВАЊЕ И ЛОБИРАЊЕ

Оперативни цели:

- ОЦ 1.1: Подигнување на свеста кај општата популација - Сексуалната работа е слободен избор;
- ОЦ 1.2: Подобрување на законската легислатива;
- ОЦ 1.3: Превенција и реакција против насилството врз сексуалните работници;
- ОЦ 1.4: Зајакнување на капацитетите за антидискриминација и депенализација на сексуалната работа.

Актуелна состојба

Кои се сексуални работници?
Сексуалните работници се мажи, жени и трансродови лица чии човекови права мораат да се почитуваат. Сексуалната работа е непринудна продажба на сексуални услуги за пари или други материјални добра, помеѓу согласни возрасни лица.

Во Република Македонија не постојат специфицирани закони со кои се регулира сексуалнта работа, а истата се смета како работа која го нарушува јавниот ред и мир: Кој се оддава на проституција и издава, односно става на располагање простории за вршење на проституција ќе му се изрече глоба од 600 до 800 евра.

Претежно конзервативното и патријархално општество доведува до создавање стереотипи за сексуалните работници кои прераснуваат во стигма и дискриминација кон оваа маргинализирана заедница. Сексуалните работници во Република Македонија живеат и работат во небезбедни услови, и постојано се изложени на насилство, малтретирање и прогон од страна на општата јавност и институциите.

Со Уставот на Република Македонија на сите граѓани им е загарантирано правото на слободен избор, правото на здравствена и социјална заштита и сите граѓани се еднакви пред законот и институциите. Оттука, сексуалните работници треба да ги уживаат истите човекови права како и секој друг граѓанин на Република Македонија.

Постојат голем број примери на стигма и дискриминација кон сексуалните работници од страна на општата јавност и институциите на државата.

- „На никој не му е грижа што муштеријата (човекот, граѓанинот со високи морални вредности) ја претепал и не и' платил на курвата во чие друштво уживал и ги гасел своите страсти".
- „Осудена е оваа жена, самохрана мајка, која за да се прехрани себе си и своето дете одлучила да дава сексуални услуги, можела да најде некоја „чесна" работа".
- „Државни службеници ја злоупотребуваат својата положба и со влевање страв, со закани па дури и со физичко малтретирање бесплатно ги користат услугите на сексуалните работници".

Голем е бројот на сексуални работници кои живеат во страв од насилство, осуди и дискриминација, кои се јавуваат како последица од законите кои ги ограничуваат основните права и слободи на сексуалните работници. Стравот, насилството, осудите и дискриминацијата најчесто се предизвикани од:

- Општата јавност;
- Клиентите;
- Здравствените установи;
- Полицијата;
- Центрите за социјална работа.

Важно е да се напомене дека страдањето од оваа тортура врз сексуалните работници се пренесува и на нивното опкружување. Страдаат и членовите на нивните семејства, нивните пријатели и партнери.

Имајќи ги предвид актуелните состојби во општеството, во наредните три години СТАР-СТАР активно ќе работи во насока на намалување и искоренување на стигмата, дискриминацијата и тортурата врз сексуалните работници, говорејќи гласно за сексуалнте работници - *OUT LOUD FOR SEX WORKERS.*

Во процесот на застапување и лобирање СТАР-СТАР ќе делува во четири насоки со цел постигнување на четири цели.

Оперативна цел 1.1 – Подигнување на свеста кај општата популација - Сексуалната работа е слободен избор

Активности:

1.1.1. Тренинзи за социјални и здравствени работници;

1.1.2. Едукативни работилници со заедницата;

1.1.3. Едукативни работилници со новинари;

1.1.4. Активности на социјални мрежи, профили и медиуми

- Одржување на веб-страница;
- Официјални профили на Твитер, Фејсбук, YouTube;

1.1.5. 03.03 - Одбележување на Интернационалниот ден на правата на сексуалните работници

- Организирање јавни настани;
- Подготовка, проектирање и дистрибуција на промотивни материјали;

1.1.6. 01.05 – Одбележување на 1-ви мај, Меѓународниот ден на трудот;

1.1.7. 02.06 – Одбележување на Меѓународен ден на сексуалните работници:

- Организирање јавни настани;
- Подготовка, проектирање и дистрибуција на промотивни материјали;

1.1.8. 17.12 – Одбележување на Меѓународен ден за борба против насилството врз сексуалните работници:

- Организирање јавни настани;
- Подготовка, проектирање и дистрибуција на промотивни материјали;

1.1.9. Видео активизам;

1.1.10. Уметнички настани;

1.1.11. Електронски магазин S-work.

Индикатори:

- 20 социјални и 20 здравствени работници се сензибилизирани за сексуалната работа и ги препознаваат потребите на сексуалните работници, 10.2018, 10.2019, 10.2020.
- 10 новинари се сензибилизирани и истите етички ги пренесуваат објавите и информациите за сексуалните работници преку медиумите во периодот од 2018 до 2019 година.
- 01.2018 - 12.2020, континуирани едукации на членови од заедницата. Едуцирани по 8 лица на секоја месечна работилница. Вклучени 2 фасилитатори од заедницата. Споделување искуства и подигнување на свеста за своите социјални, здравствени и основни човекови права.
- 30% од општата популација е сензибилизирана за сексуалната работа.

  (1500 месечни прегледи на официјалната страна на СТАР-СТАР – starsexwork.org; 500 месечни прегледи на Твитер, 400 месечни прегледи на Фејсбук и 1000 прегледи на YouTube).
- 2018 - 2020 секоја година се одбележува 03.03 - Интернационален ден на правата на сексуалните работници.
- 2018 - 2020 секоја година се одбележува 01.05 - Меѓународен ден на трудот.
- 2018 - 2020 секоја година се одбележува 02.06 - Меѓународен ден на сексуалните работници.
- 2018 - 2020 секоја година се одбележува 17-ти декември - Мегународен ден за борба против насилството врз сексуалните работници. По повод одбележувањето на овој значаен ден за заедницата, СТАР-СТАР секоја година организира кампања со цел да ја зголеми видливоста на сексуалните работници во општеството и да ја подигне јавната свест за постоењето и почитувањето на правата на сексуалните работници, со што треба да се осуди секоја форма на насилство врз сексуалните работници.
- Продукција на 10 видеа во периодот од 2018 до 2020 година.
- 3 уметнички настани – Red Light District секоја година во периодот од 2018 до 2020 година во склоп на кампањата за 17-ти декември.
- 100 прегледи месечно на електронскиот магазин S-work.

Оперативна цел 1.2 – Подобрување на законската легислатива

Активности:

1.2.1. Анкетирање на ставовите на пратениците во Парламентот за сексуалната работа:

- Подготовка на анкетниот прашалник;
- Дистрибуција на прашалникот до пратениците во составот на Собранието на Република Македонија;
- Анализа на податоците од прашалникот.

1.2.2. Анкетирање на ставовите на политичките партии за сексуалната работа:

- Подготовка на анкетниот прашалник;
- Дистрибуција на прашалникот до сите раководни тела на регистрираните политички партии во Република Македонија;
- Анализа на податоците од прашалникот.

1.2.3. Студиска посета на организации во ЕУ;

1.2.4. Анализа на законска регулатива на земји од ЕУ;

1.2.5. Истражување помеѓу целната група (ставови за законски рамки);

1.2.6. Изработка на Предлог закон;

1.2.7. Едукативни работилници со заедницата.

Индикатори:

▪ Анкетирани 119 пратеници на Собранието на Република Македонија за ставовите во врска со сексуалната работа со цел да се согледа мислењето во однос на законската регулација на сексуалната работа во периодот од април до јуни, 2018 година.

▪ Направена анализа на ставовите на 39-те регистрирани политички партии во Република Македонија во врска со сексуалната работа. Како резултат на тоа, ќе се забележи кои политички партии потенцијално можат да се сметаат за сојузници на сексуалните работници во нивната борба за антидискриминација, анти-стигматизација и заштита на нивните основни човекови права во периодот од април до јуни, 2018 година.

▪ Во периодот од март до април, 2019, реализирани 2 студиски посети на сродни организации во ЕУ. Подготвен извештај од посетата на 2 европски земји во однос на нивните искуства при креирањето на предлог закони кои ги таргетираат сексуалните работници.

- Во периодот од јуни до август, 2019 година, извршена анализа на повеќе закони кои ја третираат сексуалната работа во земји членки на ЕУ. Креиран документ со примери на законски регулативи од земји на ЕУ.
- Во периодот од јуни до јули, 2019 година, спроведено истражување помеѓу целната група за согледување на нивните ставови со цел да се обезбедат важни информации во врска со ставовите на сексуалните работници за законска регулација на сексуалната работа во Република Македонија. Анкетирани 100 сексуални работници од територијата на Република Македонија.
- Во периодот од јули до декември, 2019 година, искреиран Предлог-закон за регулација на сексуалната работа во Република Македонија.
- Во периодот од 2018 до 2019 година, реализирани континуирани месечни едукации на членови од заедницата. Едуцирани по 10 лица на секоја работилница. Вклучени двајца фасилитатори од заедницата. Споделување на искуства и подигнување на свеста за своите социјални, здравствени и основни човекови права.

Оперативна цел 1.3 - Превенција и реакција против насилството врз сексуалните работници

Активности:

1.3.1. Едукативни работилници со заедницата;

1.3.2. Документирање на случаи на прекршување на правата на сексуалните работници;

1.3.3. Обучени пара правници;

1.3.4. Одржување на партнерски односи со други НВО (сигурна куќа, прв семеен центар, правна помош).

Индикатори:

- Во периодот од април до мај, 2018 год., реализирани 2 едукативни работилници за едукација на членови од заедницата. Едуцирани по 10 лица на секоја работилница за документирање на случаи. Вклучени двајца фасцилитатори од заедницата. Споделување на искуства и подигнување на свеста за основните човекови права.

- Во периодот од јануари до декември, 2018 год., документирани вкупно 28 случаи на прекршување на правата на сексуалните работници.
- Во периодот од јануари до декември, 2018 год., обучени 2 параправници од заедницата.
- Континуирана соработка со други НВО во областа на заштита на правата на сексуалните работници. Користење на сервисите на другите НВО, кои тие ги нудат (сигурна куќа, семеен центар и правна помош).

Оперативна цел 1.4 - Зајакнување на капацитетите за антидискриминација и депенализација на сексуалната работа

Активности:

1.4.1. Консултации со правни професионалци;

1.4.2. Воспоставување тело на СТАР-СТАР за имплементација на активности за регулација на сексуалната работа;

1.4.3. Обука на членовите на СТАР-СТАР за постоечката и потенцијално предложената законска легислатива;

1.4.4. Воспоставување соработка со релевантни невладини организации и владини тела;

1.4.5. Воспоставување дијалог и соработка со парламентарните политички партии.

Индикатори:

- Во периодот од април до декември, 2018 год., исконтактирани се 2 правни професионалци во однос на креирање на активности за застапување и регулирање на сексуалната работа во Република Македонија.
- Во периодот од март до април, 2018 год., воспоставено тело за имплементација на активности за регулирање на сексуалната работа во Република Македонија во соработка со други НВО.
- Во периодот од мај до декември, 2018 год., реализирани едукативни работилници за модели за регулација и активизам, во соработка со други НВО.
- Во периодот од март до декември, 2018 год., континуирана соработка со други партнерски организации во однос на регулација на сексуалната работа во Република Македонија.
- Во периодот од април до јуни, 2018 год., спроведено истражување со парламентарни политички партии во однос на законската регулација на сексуалната работа во Република Македонија.

4.2 Стратешка цел 2:

СРЗП – СЕКСУАЛНО И РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЈЕ И ПРАВА

Оперативни цели:

- ОЦ 2.1: Едукација на сексуалните работници за ХИВ/СИДА и СРЗ;
- ОЦ 2.2: Полесен пристап до сервиси за подобро сексуално и репродуктивно здравје.

Актуелна состојба

Според истражувањата спроведени на територијата на Република Македонија, особено од страна на граѓанските организации, се укажува на постоење ризик во однос на СПИ и ХИВ/СИДА кај сексуалните работници. Поради фактот што голем број сексуални работници и покрај развиената свест за користење на контрацептивни средства, се уште постојат случаи на присилување за давање сексуални услуги без користење заштита. И покрај постоењето и функционирањето на превентивните програми за здравје, се уште постои ниска свест кај сексуалните работници кои се вклучуваат во сексуалната работа. При тоа, потребно е да се зголеми нивната информираност и познавањата кај оваа маргинализирана група и подгрупите (лица кои инјектираат дрога, МСМ – мажи кои имаат секс со мажи, трансродовите лица и лица кои што даваат сексуални услуги, но не се идентификуваат како сексуални работници) за СРЗП и ХИВ/СИДА.

Статистичките податоци покажаа дека ХИВ преваленцата кај сексуалните работници е ниска, но според начинот на пренесување на ХИВ вирусот, кај МСМ популацијата е поголем процентот на лица инфицирани со ХИВ. Според последната евиденција на Институтот за јавно здравје во Република Макеоднија, бројот на мажите е двојно поголем од бројот на жените кои живеат со ХИВ, со што се заклучува дека дека мажите кои имаат секс со мажи (МСМ) се една од групите со висок ризик за пренос на ХИВ.

Здравствените установи во Република Македонија кои нудат услуги за сексуално и репродуктивно здравје ја немаат потребната доверба на сексуалните работници поради фактот што медицинскиот персонал не е доволно сензибилизиран и не ги разбира потребите на оваа маргинализирана заедница. Услугите за сексуално и репродуктивно здравје кои ги користат сексуалните работници се дел од сервисите на здруженијата на граѓани, а од друга страна, достапноста до сервисите од јавното здравство е ограничена за сексуалните работници. Ова се должи во најголема мера на стигмата и дискриминацијата која што сексуалните работници ја имаат искусено од здравствените работници кои што се даватели на здравствени услуги.

Поради ова потребно е да се сензибилизираат здравствените работници со цел истите да им овозможат адвекатен и полесен пристап до здравствени услуги.

Согледувајќи ги овие состојби, СТАР-СТАР во наредниот тригодишен период ќе се занимава со следниве активности од поставените цели:

Оперативна цел 2.1 – Едукација на сексуалните работници за ХИВ/СИДА и СРЗ

Активности:

2.1.1. Информативна линија;
- Одржување на профил на интернет портал – Геј Ромео;

2.1.2. Теренски активности (дистрибуција на кондоми и лубриканти);

2.1.3. Едукативни работилници со целната група;

2.1.4. Едукативни печатени материјали (брошури и сл.).

Индикатори:

- Во периодот од јануари 2018 до декември 2020 год., за 30% зголемен број на информирани сексуални работници во однос на СРЗП, 20 прифатени телефонски повици месечно на информативната линија, 10 корисници месечно опфатени на интернет порталот Геј Ромео.
- Во периодот од јануари 2018 до декември 2020 год., дистрибуирани 13,320 кондоми и 4,440 лубриканти во Скопје на затворена сцена и при неформални средби и едукативни работилници во канцеларија на СТАР-СТАР во рок од една година.
- Во периодот од јануари 2018 до декември 2020 год., реализирани континуирани едукации за едукација за подобрување на сексуалното и репродуктивното здравје и права кај сексуалните работници. Едуцирани по 10 лица на секоја работилница. Вклучени двајца фасилитатори од заедницата.
- Во периодот од јануари 2018 до декември 2020 год., дистрибуирани 200 едукативни печатени материјали на нови и постоечки контакти - сексуални работници во Скопје и локалните ограноци во рок од една година.

Оперативна цел 2.2 – Полесен пристап до сервиси

Активности:

2.2.1. Информативна линија;
- Одржување на профил на интернет портал – Геј Ромео;

2.2.2. Теренски активности (придружба до здравствени сервиси);

2.2.3. Едукативни работилници;

2.2.4. Обука за врснички едукатори;

2.2.5. Одржување на партнерски односи со граѓански организации кои нудат здравствени услуги.

Индикатори:

- Во периодот од јануари 2018 до декември 2020, за 30% зголемен број на сексуални работници кои ги користат услугите поврзани со СРЗ.
- Во периодот од јануари 2018 до декември 2020, за 30% зголемен број на лица од заедницата препратени до сервисите на други граѓански организации и институции.
- Во периодот од јануари 2018 до декември 2020, реализирани континуирани едукации за подобрување на сексуалното и репродуктивното здравје и права кај сексуалните работници. Едуцирани по 10 лица на секоја работилница. Вклучени двајца фасилитатори од заедницата.
- Во периодот од април до мај 2018, реализирани 2 работилници за врсничка едукација и теренска работа. Едуцирани по 8 лица на секоја работилница. Вклучени двајца фасилитатори од заедницата.
- Во периодот од април до мај 2018, потпишани 2 меморандуми за соработка со партнерски организации.

4.3 Стратешка цел 3:

ОДРЖЛИВ РАЗВОЈ

Оперативни цели

- ОЦ 3.1: Привлекување донатори;
- ОЦ 3.2: Обезбедување средства од буџет на Република Македонија;
- ОЦ 3.3: Обезбедување на финансиски средства и средства за самоодржливост.

Актуелна состојба

СТАР-СТАР е организација која официјално е формирана во 2010 година и до сега има реализирано преку 15 проекти за организациско јакнење и реализирање на своите активности. СТАР-СТАР постојано расте и преку мобилизација на сексуалните работници, не само во Скопје, туку и во други региони од државата се проширува од локално на национално ниво. СТАР-СТАР е членка на неколку меѓународни платформи и коалиции за заштита на правата на сексуалните работници. Со цел одржување на активностите за застапување на правата на сексуалните работници, СТАР-СТАР треба и во иднина да работи на својот долгорочен одржлив развој, при тоа да мапира странски и домашни донатори со цел да обезбеди финансиски средства. Во насока на обезбедување на финансии од донатори, средства од буџетот на Република Македонија, како и обезбедување на средства за самоодржливост ги додаваме следниве стратешки цели во документот.

Оперативна цел 3.1 - Привлекување донатори

<u>Активности:</u>

3.1.1 Мапирање на потенцијални донатори;

3.1.2 Одржување на постоечки донатори во континуитет.

<u>Индикатори:</u>

- Измапирани странски и домашни донатори со цел реализирање на постоечките и креирање на нови програми и активности на организацијата;
- Обезбедена одржливост на суштинските програми и активности.

Оперативна цел 3.2 – Обезбедување средства од Буџетот на Република Македонија

Активности;

3.2.1 Заедничко настапување преку платформи на граѓански организации.

Индикатори:

- Обезбедено учество во националните програми за превенција на ХИВ/СИДА. Креиран регистер на организации кои работат на ХИВ програми. Обезбедени средства за одржливост на дел од активностите во програмата за превенција на ХИВ/СИДА кои ги спроведува организацијата во соработка со другите граѓански организации.

Оперативна цел 3.3 – Обезбедување финансиски средства и средства за самоодржливост

Активности:

3.3.1 – Онлајн кампањи.

Индикатори:

- Реализирани онлјан кампањи за обезбедување на средства за самоодржливост.

4.4 Стратешка цел 4:

ГРАДЕЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ, ОРГАНИЗАЦИСКИ РАСТ И РАЗВОЈ

Оперативни цели:

- ОЦ 4.1: Градење на капацитетите на организацијата;
- ОЦ 4.2: Регионален серијал на работилници за градење на капацитети на СТАР Запад во застапувањето и спроведувањето на SWIT алатката;
- ОЦ 4.3: Месечно издание на печатен весник „Од нас за нас";
- ОЦ 4.4: Воспоставување програма за МСМ и трансродови лица;
- ОЦ 4.5: Зајакнување на националниот систем за заштита на човековите права и следење на репродуктивните права на заедницата;
- ОЦ 4.6: Создавање на соодветна средина за теренска работа во СТАР Запад;
- ОЦ 4.7: Годишен состанок на СТАР-СТАР;
- ОЦ 4.8: Стратешки план за развој 2020 – 2023.

Актуелна состојба

Свесни за фактот дека подобрувањето на работните и животните услови на сексуалните работници, како и борбата за нивните права и добивањето поддршка од граѓанското општество бара добро координиран колектив кој постојано расте и зајакнува, СТАР-СТАР постојано работи на зајакнување на заедницата. Преку мобилизација на сексуалните работници не само на локално туку и на национално ниво, како и преку градењето на нивните капацитети, СТАР-СТАР се стреми да ги постигне своите главни цели. Преку организацискиот раст и развој на организацијата, СТАР-СТАР постојано се проширува и подобрува со цел да создаде позитивна средина за заедницата на локално, национално и меѓународно ниво. СТАР-СТАР неодамна воспостави локални ограноци, еден во Југоисточна Македонија (СТАР Исток) и еден во Западна Македонија (СТАР Запад). Со формирање на овие ограноци и спроведувањето на тековните активности на СТАР-СТАР, се отвора можност за сите сексуални работници пошироко во Република Македонија да ги споделат своите искуства, да стекнат нови знаења во насока на застапување и унапредување на нивните основни човекови права.

Оперативна цел 4.1 - Градење на капацитетите на организацијата

Активности:

4.1.1. Мапирање на човечки ресурси за градење на капацитети;

4.1.2. Развој на локални здравствени програми во СТАР Запад и СТАР Исток;

4.1.3. Развој на локални програми за застапување во СТАР Запад и СТАР Исток;

4.1.4. Отворање канцеларија на СТАР во Гостивар.

Индикатори:

- Во периодот од јануари до март 2018 година, идентификувани се лица од заедницата кои имаат потенцијал да одговорат на барањата на организацијата во насока на развој и имплементација на локалните ограноци;
- Во периодот од март до јуни 2018 година, развиени 2 здравствени програми во СТАР Запад и СТАР Исток;
- Во периодот од март до јуни 2018 година, развиени 2 програми за зстапување во СТАР Запад и СТАР Исток;
- Март 2018 година, согласно условите отворена канцеларија на СТАР Запад во Гостивар.

Оперативна цел 4.2 - Регионален серијал на работилници за градење капацитети на СТАР Запад во застапувањето и спроведувањето на SWIT

Активности:

4.2.1. Еднодневна работилница за подготовка на месечното издание на печатениот весник„Од нас за нас“ вклучувајќи собирање информации, пишување и издавање на весникот

4.2.2. Еднодневна работилница за теренска работа и мобилизација на заедницата;

4.2.3. Еднодневна работилница за документирање случаи на кршење на човековите права;

4.2.4. Еднодневна работилница за онлајн и јавни кампањи и акции;

4.2.5. Еднодневна работилница за мониторинг, евалуација и развивање на акциски план.

Индикатори:

- Во периодот од мај до септември 2018 година, реализирана едноденвна работилница за подготовка на месечното издание „Од нас за нас“. Едуцирани 8 сексуални работници, членови на СТАР Запад. Вклучени 2 фасилитатори, проектен координатор и проектен асистент за водење на работилницата.
- Во периодот од мај до септември 2018 година, реализирана еднодневна работилница за теренска работа и мобилизација на заедницата. Едуцирани 8 сексуални работници, членови на СТАР Запад. Вклучени 2 фасилитатори, проектен координатор и проектен асистент за водење на работилницата.
- Во периодот од мај до септември 2018 година, реализирана еднодневна работилница за документирање случаи на кршење на човековите права. Едуцирани 8 сексуални работници, членови на СТАР Запад. Вклучени 2 фасилитатори, проектен координатор и проектен асистент за водење на работилницата.
- Во периодот од мај до септември 2018 година, реализирана еднодневна работилница за документирање на случаи за онлајн и јавни кампањи и акции. Едуцирани 8 сексуални работници, членови на СТАР Запад. Вклучени 2 фасцилитатори, проектен координатор и проектен асистент за водење на работилницата.
- Во периодот од мај до септември 2018 година, реализирана еднодневна работилница за документирање на случаи за мониторинг, евалуација и развивање на акциски план. Едуцирани 8 сексуални работници, членови на СТАР Запад. Вклучени 2 фасцилитатори, проектен координатор и проектен асистент за водење на работилницата.

Оперативна цел 4.3 – Месечно издание на печатен весник „Од нас за нас“

Активности:

4.3.1. Подготовка, пишување, дизајн, печатење, и дистрибуција на весникот.

Индикатори:

- Во периодот од април до септември 2018 година, издадени 6 месечни изданиа на печатениот весник „Од нас за нас“, развиен од членовите на СТАР Запад; број на дистрибуирани примероци: 200 месечно; број на опфат на сексуални работници: 200 месечно. Активноста има за цел да ги зголеми знаењата за сексуалното и репродуктивното здравје и правата меѓу сексуалните работници.

Оперативна цел 4.4 – Воспоставување програма за МСМ и трансродови лица

Активности:

4.4.1. Еднодневна работилница за регионална имплементација на SWIT;

4.4.2. Еднодневна работилница за имплементација на ТРАНЗИТ алатката;

4.4.3. Еднодневна работилница за врсничка едукација и теренска работа;

4.4.4. Еднодневна работилница за документирање случаи за прекршување на човековите права на МСМ и трансродовите лица од СТАР-СТАР и локалните ограноци.

Индикатори:

- Во периодот од мај до септември 2018 година, реализирани 2 еднодневни работилници за регионална имплементација на SWIT. Едуцирани 16 сексуални работници, 8 членови на СТАР Запад и 8 членови на СТАР Исток. Вклучени 2 фасилитатори, проектен координатор и проектен асистент за водење на работилницата.
- Во периодот од мај до септември 2018 година, реализирани 2 еднодневни работилници за имплементација на ТРАНЗИТ алатката. Едуцирани вкупно 16 сексуални работници, 8 членови на СТАР Запад и 8 членови на СТАР Исток. Вклучени 2 фасилитатори, проектен координатор и проектен асистент за водење на работилницата.
- Во периодот од мај до септември 2018 година, реализирани 2 еднодневни работилници за врсничка едукација и теренска работа. Едуцирани 16 сексуални работници, 8 членови на СТАР Запад и 8 членови на СТАР Исток. Вклучени 2 фасилитатори, проектен координатор и проектен асистент за водење на работилницата.

- Во периодот од мај до септември 2018 година, реализирани 2 еднодневни работилници за документирање на случаи за прекршување на човековите права на МСМ и трансродовите лица. Едуцирани 16 сексуални работници, 8 членови на СТАР Запад и 8 членови на СТАР Исток. Вклучени 2 фасцилитатори, проектен координатор и проектен асистент за водење на работилницата.

Оперативна цел 4.5 – Зајакнување на националниот систем за заштита на човековите права и следење на репродуктивните права на заедницата

Активности:

4.5.1. Имплементација на MSMIT и SWIT;

4.5.2. Обука за даватели на услуги за користење на преведените алатки;

4.5.3 Подигнување на свеста кај заедницата, давателите на услуги и социјалните работници за потребите на младите клучни популации.

Индикатори:

- Во периодот од мај до јуни 2018 година, имплементирани алатки за MSMIT и SWIT;
- Во периодот од мај до јуни 2018 година, реализирана обука за даватели на услуги за користење на преведените MSMIT и SWIT алатки;
- Во периодот од мај до јуни 2018 година, подигната свеста кај заедницата, давателите на услуги и социјалните работници за потребите на младите клучни популации за 30%.

Оперативна цел 4.6 – Создавање на соодветна средина за теренска работа во СТАР Запад

Активности:

4.6.1. Едукација за ХИВ и СПИ;
4.6.2. Дистрибуција на едукативни материјали;
4.6.3. Препраќање на сексуалните работници до здравствени сервиси.

Индикатори:

- Во периодот од јануари до јуни 2018 година, реализирани 6 еднодневни работилници за ХИВ и други сексуално преносливи инфекции. Едуцирани 60 сексуални работници (вклучени по 10 на секоја работнилица), од кои мобилизирани 6 нови контакти од заедницата. Вклучени 2 фасилитатори, проектен координатор и проектен асистент за водење на работилницата.

- Во периодот од јануари до јуни 2018 година, дистрибуирани различни едукативни материјали кои ги упатуваат сексуалните работници до правни, социјални и здравствени сервиси кои ги водат партнерските организации во Западниот дел од Република Македонија.
- Во периодот од јануари до јуни 2018 година, вкупно 12 сексуални работници препратени до правни, социјални и здравствени сервиси.

Оперативна цел 4.7 – Годишен состанок на СТАР-СТАР

Активности:

4.7.1. Развивање на дводневен план помеѓу ограноците и СТАР-СТАР за Годишниот состанок;
4.7.2. Еднодневна сесија за организациска структура, визија и мисија, минати и идни активности и изработка на Годишен работен план и Стратешко планирање;
4.7.3. Еднодневна групна работа за креирање на Акционен план за секој огранок посебно, вклучувајќи ги целите, активностите и резултатите.

Индикатори:

- Во септември 2018 година, развиен дводневен план за работа на Годишниот состанок помеѓу ограноците на СТАР-СТАР.
- Во септември 2018 година, реализирана еднодневна сесија за организациска структура, визија и мисија, минати и идни активности и изработка на Годишен работен план и Стратешко планирање.
- Во септември 2018 година, реализирана еднодневна групна работа за креирање на Акционен план за секој огранок посебно, вклучувајќи ги целите, активностите и резултатите.

Оперативна цел 4.8 – Стратешки план за развој 2020 – 2022

Активности:

4.8.1 Ревизија на мисијата и визијата;

4.8.2 Анализа на потребите на целната група;

4.8.3 Изработка на SWOT анализа;

4.8.4 Утврдување на стратешките цели и задачи;

4.8.5 Утврдување на приоритетни цели;

4.8.6 Утврдување на активности за реализирање на стратешките цели.

Индикатори:

- Мисијата и визијата се прилагодени во согласност со околностите, потребите на заедницата и целите на организацијата. Време на реализација: од 1-ви октомври до 31-ви декември 2019 година.
- Утврдени проблемите и потребите на заедницата. Време на реализација: од 1-ви октомври до 31-ви декември 2019 година.
- Изработена SWOT анализа (утврдени силни страни, слаби страни, можности и закани). Време на реализација: од 1-ви октомври до 31-ви декември 2019 година.
- Утврдени стратешки цели и задачи на организацијата. Време на реализација: од 1-ви октомври до 31-ви декември 2019 година.
- Утврдени приоритетни цели на организацијата. Време на реализација: од 1-ви октомври до 31-ви декември 2019 година.
- Утврдени активности за постигнување на стратешките цели. Време на реализација: од 1-ви октомври до 31-ви декември 2019 година.

5. ЗАКЛУЧОК

Во изминатата деценија, СТАР-СТАР од активистичко движење прерасна во организација која е значаен чинител во граѓанското општество во Република Македонија. Со своето постоење СТАР-СТАР е препознатлива помеѓу општата популација, граѓанскиот сектор и државните иснтитуции како клучна организација основана од самата заедница која стреми да ги унапреди и заштити човековите права на сексуалните работници. Како рамноправен партнер учествува во повеќе платформи и коалиции на здруженија на граѓани и државни институции во креирањето на принципите на едно демократско и толерантно општество. Надминувајќи го локалното делување, СТАР-СТАР ги прошири своите активности и дејствувања на национално ниво, формирајќи два ограноци: СТАР Запад и СТАР Исток.
Овој документ претставува среднорочна стратешка рамка за конкретизирање на долгорочните цели на организцијата во програми и оперативни цели во периодот 2018-2020 година.

Следен чекор на СТАР-СТАР е на претстојното Собрание на здружението да го презентира и да го усвои Стратешкиот план. Во суштина усвојувањето на овој документ е само формално-правен чин, бидејќи скоро сите членови на организацијата, според тоа и членови во Собранието, учествуваа во изготвувањето на стратегијата.

Тоа што претставува вистински предизвик за СТАР-СТАР во наредните три години, а што треба да се реализира преку сите спроведени активности, може да се сумира во три точки:

- Организацијата треба да биде потполно оперативна.
    - Канцеларијата во СТАР-СТАР треба беспрекорно да функционира, таа е центарот, линкот кој ги поврзува и координира активностите на СТАР Запад и СТАР Исток.
    - Да се зајакне тимот во извршната канцеларија на СТАР Запад со цел да ги координира и имплементира активностите предвидени со Акцискиот план за работа.
- Организацијата треба биде долгорочно одржлива.
    - Да се одржи динамиката на развивање и реализација на минимум по еден проект за секоја програма.
    - Да се одржуваат и негуваат односите со досегашните донатори и стратешки партнери и изнаоѓање други потенцијални странски и домашни донатори.

- Организацијата треба да продолжи со исто темпо да спроведува активности и кампањи со цел да остане општествено препознатлива и прифатлива на локално и национално ниво, особено во локалните ограноци на СТАР-СТАР.

    - Да се развие план со цел да се продолжи промоцијата на организацијата, да се зголеми нејзината видливост, да биде препознаена и прифатена од околината, особено во новите подрачја на делување.
    - Спроведувањето на проектите да биде навремено според предвидената временска рамка.
    - Организацијата треба да биде транспарентна во комуникацијата со околината за својата работа и постигнувањата во полето на делување.
    - Развивање нови идеи за промоција, поттикнувајќи ја љубопитноста на јавноста, со што заедницата ќе го добие вниманието на истата.

6. ТОЛКОВНИК

Со цел да го направиме стратешкиот документ поразбирлив за секој што ќе посака да го прочита, следуваат објаснувања на клучните термини кои се употребуваат во истиот.

Сексуалната работа се дефинира како непринудна продажба на сексуални услуги за пари или други материјални добра помеѓу согласни возрасни лица. Сексуалната работа вклучува нудење сексуални услуги на отворена (на улица) и затворена сцена (апартмани, хотели, мотели, салони за масажи, ноќни барови), ескорт услуги, сексуални услуги преку телефон, порнографија, егзотично танцување, сексуални услуги преку веб камери и друго.

Сексуален работник може да биде маж, жена или трансродово лице кое нуди/дава сексуални услуги во замена за пари или други материјални добра.

Трансродови лица се оние чиј родов идентитет или родово изразување коренито се разликува од традиционално одредените и прифатени норми. Тука спаѓаат трансвеститите (исто и травестити), коишто претпочитаат повремено или постојано да се облекуваат во облеката на спротивниот род (и кои не мора да значи дека секогаш се хомо/бисексуално ориентирани!), како и транссексуалци, лица кои по пат на хормонални терапии и хируршки зафати го менуваат својот природен пол, со цел и општествено да се вклопат во посакуваниот род.

МСМ (анг. Men who have Sex with Men, мажи кои имаат секс со мажи). Со овој термин се означуваат сите мажи што повремено, зачестено или исклучиво имаат сексуални односи со мажи, без оглед на тоа каква е нивната сексуална ориентација (хетеросексуална, хомосексуална или бисексуална).

ХИВ (анг. Human Immunodeficiency Virus, Вирус на човечка имунодефициенција) претставува вирус кој предизвикува имунодефициенција кај човекот. ХИВ вирусот ги напаѓа лимфоцитите, т.е. клетките на човековиот одбранбен систем. ХИВ се пренесува на три начини: незаштитен сексуален однос (без употреба на кондом), крвен пат, и вертикален начин на пренос (од мајка на дете).

СИДА (анг. AIDS = Acquired Immunodeficiency Syndrome, Синдром на стекната имунодефициенција) претставува хронична заразна болест која се карактеризира со постепено намалување на отпорноста на организмот кон инфекции и е предизвикана од ХИВ.

СПИ (сексуално преносливи инфекции) се пренесуваат преку незаштитен сексуален однос, но некои од нив може да се пренесат и на друг начин (на пример, од мајка на дете, користење на дрога преку инјектирање, директен контакт со инфицираното место). СПИ можат да бидат предизвикани од вируси, габи, бактерии и паразити. Најчести СПИ инфекции се: кандида (предизвикани од габи); гонореја, сифилис, и кламидија (бактериски инфекции); херпес, хепатитис Б, хепатитис Ц, ХПВ – хуман папилома вирус (вирусни инфекции) и трихомонас (предизвикана од паразит).

STAR

OUT LOUD
FOR
SEX WORKERS

STRATEGIC PLAN

2018 - 2020

December 2017, Skopje

Table of Contents

1. INTRODUCTION 4
2. KEY DATA ABOUT STAR-STAR 6
   2.1 Organizational Structure 8
   2.2 Vision 9
   2.3 Mission 9
   2.4 Values 9
   2.5 Target Groups 9
   2.6 Affected Parties 10
   2.7 Geographic Location of Operation 10
   2.8 Field of Operation 10
   2.9 Cooperation with Civil Associations, Platforms, Networks and Foundations 11
3. STRATEGY DEFINITION 12
   3.1 Goals and Activities 13
4. STAR-STAR'S STRATEGIC DIRECTIONS 17
   4.1 Strategic Goal 1: 17
   4.2 Strategic Goal 2: 24
   4.3 Strategic Goal 3: 27
   4.4 Strategic Goal 4: 28
5. CONCLUSION 35
6. EXPLANATORY DICTIONARY 37

1. INTRODUCTION

The need for creating this STAT-STAR's strategic document arose from several key problematic issues:

- A great number of sex workers live in fear of violence, abuse, discrimination, and stigma by society and state institutions.
- The current legal measures restrict sex workers' fundamental human rights and freedom.
- Sex workers are socially excluded from within mainstream society, and apart from them, members of their family, friends and partners are affected as well.
- Sex workers do have limited access to healthcare services regarding SRH and HIV/AIDS.
- Inactive membership.
- Poorly developed outreach activities.
- Insufficiently developed capacities in some members of the team.
- Being dependent on only one manner of financing.

In the process of preparation of the Strategic Plan, the following have been considered as starting points:

- Clear definition of major problems in the field of operation.
- Current situation analysis of the most important sex workers' programs (according to STAR-STAR's view).
- Assessment of target group's needs.
- Surveying the viewpoints of Members of Parliament in the Republic of Macedonia, healthcare and social workers as well as other key decision-makers in terms of improvement of legislature frameworks that target sex workers.
- The number of potential donors.
- STAR-STAR's capacity to tackle existing challenges.
- STAR-STAR's operations on national level.

STAR-STAR's strategy is directed at four key fields of operation:

- Advocacy and Lobbying Program: Advocacy and lobbying in order to improve sex workers' social environment and protect their human rights.
- Healthcare Program: HIV/AIDS and sexual and reproductive health.
- Sustainable development of the organization.
- Capacity building and organizational growth and development.

These fields of operation are to further contribute to the creation of activities and improvement of the existing programs within the organization in terms of solving problems and meeting the needs of all sex workers and their sub-groups.

The contents of the Strategic Plan is in accordance with the currently overviewed state of affairs among sex workers in the Republic of Macedonia; the environment and the conditions in which they live and work; the perception about sex work among the general population; the state institutions and other organizations; the capabilities and capacities of the organization to carry out certain activities, as well as the cooperation established with other organizations in the civil society and certain state institutions.

The realization of the strategy is envisaged for a three-year period, i.e. from 2018 to 2020.

The organization's strategy is viewed as a dynamic (adaptable) document, which depending on the unforeseeable socio-political changes and influences, as well as the needs of the community itself, could deviate from the previously set directions.

This document features STAR-STAR's key data and the work accomplished by the organization so far, its Vision and Mission that have originated from the organization's members, the framework according to which the organization will operate, STAR-STAR's future strategic directions (objectives based on target group's needs, viewpoints of MPs in the Parliament of the Republic of Macedonia, social and healthcare workers, and other key decision-makers, activities, operations on a national level, expected results and indicators), and additionally it features the key results from the strategic outcomes from the workshops.

2. KEY DATA ABOUT STAR-STAR

STAR-STAR: Out Loud for Sex Workers

In the period between 2007 and 2010, STAR used to operate as an activists' movement of a group of young people who shared a common goal - improvement and promotion of sex workers' rights in the Republic of Macedonia, therefore actively engaging individuals who are part of the sex industry in the process of implementation of their activities.

In order to promote the importance of the civil sector in the process of democratic management, towards the middle of 2010 STAR initiated its entry in the Central Registry Office in the Republic of Macedonia. On 25th May 2010, STAR-STAR was officially registered in the Central Registry Office as Association for Support of Marginalized Workers STAR-STAR.

Today, STAR-STAR is an integral part of the civil sector promoting its aspirations, contributions and needs, striving towards an open society which would recognize, accept and respect differences.

In 2011, in cooperation with our supporters we commenced our work on STAR-STAR's organizational development by means of strengthening our organizational capacities and mobilizing the community.

STAR-STAR and sex workers alike do believe that the respect of fundamental human rights and freedom as well as the right of free choice of profession are the fundamental principles on which a healthy, tolerant and free society should be built.

Completed projects:

- STAR-STAR's Organizational Capacity Strengthening, 2011 / Foundation Open Society Macedonia - FOSM.

- STAR-STAR's Promotion Among the Community, 2011 / Global Fund for Women – GFW.

- STAR-STAR's Organizational Capacity Strengthening, 2012 / Foundation Open Society Macedonia - FOSM.

- Celebration of the International Sex Workers' Day, 2012 / SWAN / Mama Cash.

- Low HIV Prevalence Maintenance in the Republic of Macedonia – Sustainable Development, 2012 – 2017 / Global Fund to Fight Against HIV/AIDS, Tuberculosis and Malaria – GF.

- STAR-STAR's Organizational Capacity Strengthening for Community Mobilization, 2013 / Foundation Open Society Macedonia – FOSM.

- STAR-STAR's Organizational Capacity Strengthening, 2014 / Foundation Open Society Macedonia - FOSM

- Mobilization and Integration of the GMT Community Towards Secondary Healthcare System Improvement, 2014 / amfAR, The Foundation for AIDS Research.

- STAR-STAR's Institutional Capacity Strengthening, 2015 / Foundation Open Society Macedonia – FOSM.

- MSMT Sex Workers Mobilization and Integration to Improve the Secondary Healthcare System, 2015-2017/ViiV Healthcare UK Ltd. – Positive Action Project Funding Agreement.

- CAF Charities Aid Foundation, 2015

- STAR-STAR's Organizational Capacity Strengthening, 2016 / Foundation Open Society Macedonia - FOSM

- Grantee Six Months Progress Monitoring Review, 2016-2017 / Red Umbrella Fund.

- Implementation of SWIT elements in Macedonia, 2017/ The International Committee on Rights of Sex Workers in Europe - ICRSE via The Robert Carr Civil Society Networks Fund - RCNF.

- STAR-STAR's Organizational Capacity Strengthening, 2017-2018 / Foundation Open Society Macedonia - FOSM

- Right to Health: Communities' Actions to Expand the Access to HIV Services for MSM and Transgender Individuals in Central and Eastern Europe and Central Asia, 2017 / Eurasian Coalition for Male Health – ECOM.

- Video Production Grant, 2017 / SWARM, ICRSE.

- National Capacities Expansion to Include Needs and Human Rights of Adolescents and the Youth in Legislature, Policies and Programs, Including Humanitarian and States of Crisis, 2017 / Population Fund of the United Nations – UNFPA.

- Preventative HIV/AIDS Program, 2017 (3 months) / Ministry of Health.

2.1 Organizational Structure

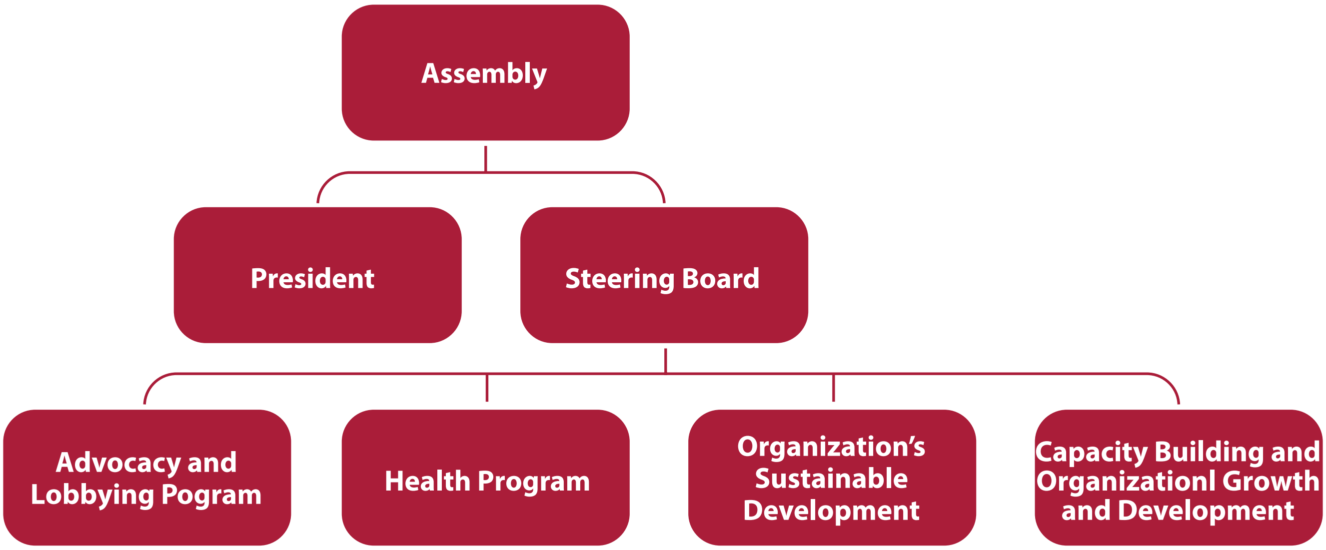

The Assembly is a supreme body in the organization. All citizens in the Republic of Macedonia are eligible to become Assembly members. The Assembly is comprised by members of the organization. The Assembly convenes in cases when it is deemed necessary, and at least once per year. **The Assembly** elects its President by common majority. The President of the Assembly is the President of the Association simultaneously. The Assembly can be convened upon the Steering Board's proposal. The Assembly elects the members of the Steering Board. The Assembly can propose and elect external members in the Association's Steering Board. The Assembly reaches decisions by means of public voting. Every member of the Assembly is entitled to one vote.

The Steering Board is a collective and executive body of the Association in which every member is entitled to equal rights, duties and obligations for the work and the development of the Association in accordance with its Statute. The Steering Board of the Association is comprised by 5 (five) members. The Steering Board elects its President from the pool of its members with a 4-year term with a possibility of another re-election. The President of the Steering Board is simultaneously the President of the Assembly. The Steering Board convenes whenever deemed necessary, and at least once per month. The Steering Board is a body than that makes the important decisions for the Association. The manner in which it convenes and other issues regarding the work of the Steering Board are regulated within the frames of the Rules of Procedure.

The President is also elected by the Assembly. Apart from the day-to-day presidential duties and obligations, the likes of which include representation of the organization, in STAR-STAR the President is the one who manages and supervises the overall STAR-STAR operations, as well as the work of individual members. The President and the Members of the Steering Board are executive bodies as well, i.e. they are involved in realization and management of various project activities.

2.2 Vision

STAR-STAR advocated for a world which is violence-free, in which sex workers live and work freely, and the respect of fundamental human rights and freedom are basic principles in a democratic and tolerant society.

2.3 Mission

STAR-STAR has a goal to protect and advocate for sex workers in society, by means of active cooperation with state institutions, the civil sector and media on a local, national and international level.

STAR-STAR mobilizes and integrates sex workers in the process of capacity building and organizational growth and development.

2.4 Values

- Sex workers' inclusion in the processes of policy creation and decision-making on all organizational levels.
- Solidarity with all of those who share the same commitments, principles and values in the process of creating a democratic and open society.
- Transparency in terms of supporting mechanisms that entail openness and accountability within the frames of the organizational principles, programs and activities.
- Networking and partnership by sharing the rights, duties and responsibilities for reaching the common goals.
- Visibility by means of public operations in the civil society.

2.5 Target Groups

Within the frames of the Organization's strategy, STAR-STAR's programs are directed towards several target groups:

- female, male, MSM and transgender sex workers,
- sex workers who are drug users, and
- migrants

who work on the outdoor (on the street) or indoor scene (indoors, such as massage salons, private apartments and hotels).

2.6 Affected Parties

The everyday violence, social exclusion, the unequal treatment by the institutions and the general public's perception of sex workers directly reflects on their environment, therefore expanding the impact throughout their social surroundings. Having this into consideration, sex workers' problems are not only their own, but also the following are affected as well:

- members of immediate families, partners and friends
- sex workers' clients
- general population
- civil associations
- foundations
- local government
- media
- institutions

2.7 Geographic Location of Operation

STAR-STAR operates on a local, national and international level. Apart from its operations in the City of Skopje, STAR-STAR established two branches in the following regions: the northwest region, i.e. Gostivar, Struga and Tetovo (STAR West) and the southeast region, i.e. Strumitsa (STAR East).

2.8 Field of Operation

Raising general population's awareness, in terms of accepting sex workers and cease restricting their rights and freedom.

Promotion of sex work as every other profession; protection and development of sex workers' rights in the social, legal and healthcare system in society through active and close cooperation with the civil sector, state institutions and media, on a local, national and international level.

Paving the way to an easier access for sex workers to healthcare services by civil associations and state healthcare institutions, as well as adapting healthcare services in accordance to the community's needs.

Mapping new potential donors in order to ensure continual sustainability of the organization, as well as finding various sources of financing.

Community strengthening and mobilization, organizational capacity building and activities expansion on a national level.

2.9 Cooperation with Civil Associations, Platforms, Networks and Foundations

In order to achieve its goals, STAR-STAR is committed to developing cooperation with the civil sector on a local, national and international level: HERA, HOPS, Stronger Together, EGAL, MARGINS Coalition, HELP - Gostivar, Trust etc.

STAR-STAR has a full membership in several networks and coalitions which work in the field of human rights promotion: Network against Homophobia, Macedonian Platform against Poverty, SWAN, NSWP, ICRSE, ECOM, etc. STAR-STAR is in perpetual cooperation with each and every one of these organizations, platforms and networks, and remains open for cooperation with new partners.

STAR-STAR has an established cooperation with the Ministry of Health for implementing the Population Protection against HIV Program together with 14 other civil organizations. In order to achieve its goals, STAR-STAR will be committed in future to establish cooperation with other institutions in the Republic of Macedonia, such as the Parliament of the Republic of Macedonia, the Ministry of Culture, the Ministry of Labor and Social Policy, the Ministry of Interior, local government, local healthcare and social centers.

Key donors that have financially supported STAR-STAR's activities so far include: FOSIM, Global Fund, GFW (Global Fund for Women) amfAR, American Foundation for AIDS Research, SWAN, ICRSE/RCF, SWARM, UNFPA, ECOM, ViiV Healthcare, Red Umbrella Fund, and the Ministry of Health.

3. STRATEGY DEFINITION

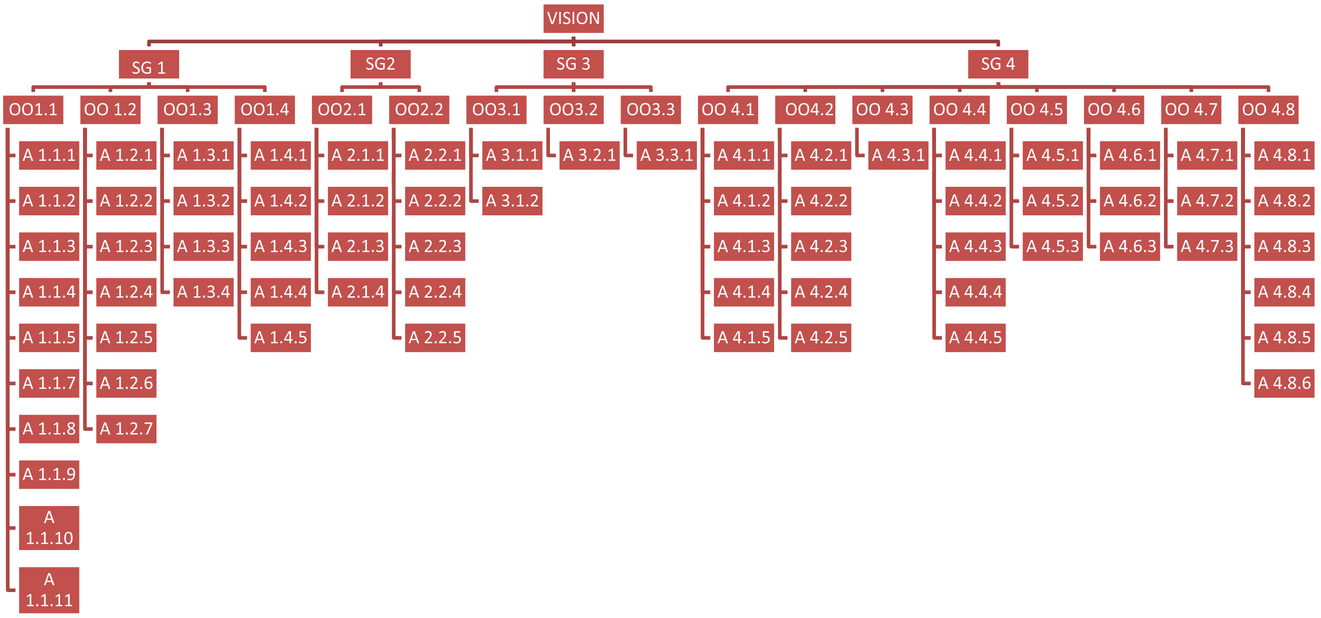

MAP

- SG – Strategic Goal
- OO – Operative Objective
- A – Activities

The creation of common Vision, Mission and STAR-STAR's goals is a fundamental direction of the Association in securing better future for sex workers in the Republic of Macedonia.

In the process of realization and conduct of STAR-STAR's strategy, the values and dedication of the Association's members and sex workers' needs play a vital role, as well as the political climate in the Republic of Macedonia.

3.1 Goals and Activities

1. ADVOCACY AND LOBBYING

1.1. Raising General Population's Awareness – Sex work is a free choice

1.1.1. Trainings for social and healthcare workers;
1.1.2. Educational workshops with the community;
1.1.3. Educational workshops with journalists;
1.1.4. Activities on social networks, profiles and media;
1.1.5. 3rd March – Celebration of the International Sex Workers' Rights Day;
1.1.6. 1st May – Celebration of the 1st May, the International Labor Day;
1.1.7. 2nd June – Celebration of the International Sex Workers' Day;
1.1.8. 17th December – Celebration of the International Day for Fight against Violence on Sex Workers;
1.1.9. Video activism;
1.1.10. Artistic events;
1.1.11. S-Work, the electronic magazine.

1.2. Improvement of Current Legislation

1.2.1. Surveying viewpoints of Parliament MPs regarding sex work;
1.2.2. Surveying viewpoints of political parties regarding sex work;
1.2.3. Study visits in EU organizations;
1.2.4. Analysis on the legal regulations in EU countries;
1.2.5. Research within the target group (viewpoints for legal framework);
1.2.6. Preparation of a Bill (law proposal);
1.2.7. Educational workshops with the community.

1.3. Prevention and reaction against violence on sex workers

1.3.1. Educational workshops with the community;

1.3.2. Documenting cases of violating sex workers' rights;

1.3.3. Trained paralegals;

1.3.4. Sustaining partnership relations with other NGOs (Safe House, First Family Center, Legal Aid).

1.4. Capacity strengthening for antidiscrimination and de-penalization of sex work

1.4.1. Consultations with legal professionals;

1.4.2. Establishing a body within STAR-STAR for implementation of activities regarding the regulation of sex work;

1.4.3. Trainings for STAR-STAR members for the existing and the potentially proposed legislative;

1.4.4. Establishing cooperation with relevant Non-Governmental Organizations and Governmental Bodies;

1.4.5. Establishing dialogue and cooperation with all Parliamentary political parties.

2. SRHR – SEXUAL AND REPRODUCTIVE HEALTH AND RIGHTS

2.1. Educating sex workers about HIV/AIDS and SRH

2.1.1. Info line;

2.1.2. Outreach activities (distribution of condoms and lubricants);

2.1.3. Educational workshops with the target group;

2.1.4. Educational printed materials (brochures, etc.).

2.2. Easier access to services

2.2.1. Info line;

2.2.2. Outreach activities (accompaniment for healthcare services);

2.2.3. Educational workshops;

2.2.4. Trainings for peer educators;

2.2.5. Maintaining partnership relations with other civil organizations that offer healthcare services.

3. SUSTAINABLE DEVELOPMENT

3.1. Fund raising

3.1.1. Mapping potential donors;

3.1.2. Maintaining continuity with existing donors.

3.2. Securing finances from the Budget of the Republic of Macedonia

3.2.1. Partnership approach via platforms of civil organizations;

3.3. Securing finances for self-sustainment;

3.3.1. Online campaigns;

4. CAPACITY BUILDING AND ORGANIZATIONAL GROWTH AND DEVELOPMENT

4.1. Organization's capacity building

4.1.1. Mapping human resources for capacity building;

4.1.2. Development of local healthcare programs in STAR West and STAR East;

4.1.3. Development of local advocacy programs in STAR West and STAR East;

4.1.4. Info line promotion amongst sex workers in STAR West and STAR East;

4.1.5. Opening a STAR West office in Gostivar.

4.2. Regional series of workshops on capacity building of STAR West in advocating and carrying out SWIT

4.2.1. One-day workshop on preparation of the monthly issue of the *By Us for Us* newspaper, including information collection, article writing and publishing;

4.2.2. One-day workshop on outreach work and community mobilization;

4.2.3. One-day workshop on documenting cases of human rights violations;

4.2.4. One-day workshop on online and public campaigns and actions;

4.2.5. One-day workshop on monitoring, evaluation and activities planning and action plan development.

4.3. Monthly issue of the *By Us for Us* newspaper

4.3.1. Preparation, writing, design, printing and newspaper distribution.

4.4. Establishing an MSM and Transgender Program

4.4.1. Founding a Committee between STAR-STAR's branches;

4.4.2. Training for the implementation of the regional SWIT tool;

4.4.3. Training for the regional implementation of the TRANSIT tool;

4.4.4. Training for peer education and outreach activities;

4.4.5. One-day workshop on online documentation of human and healthcare rights violations for members of STAR West and STAR East.

4.5. Strengthening the National System for Human Rights Protection and Monitoring the Community's Reproductive Rights

4.5.1. Implementation of MSMIT and SWIT;

4.5.2. Training for service providers on how to use the transferred tools;

4.5.3. Raising the community's awareness, as well as the service providers' and social workers' for the needs of key youth populations.

4.6. Creating an Adequate Environment for Outreach Work in STAR West

4.6.1. Education on HIV and STIs;

4.6.2. Distribution of educational materials;

4.6.3. Sex workers' referral to healthcare services.

4.7. Annual STAR-STAR Meeting

4.7.1. Development of a two-day plan between the branches and STAR-STAR for the Annual Meeting;

4.7.2. One-day session on organizational background (Structure, Vision and Mission), past and current activities, annual work plan and organizational strategy;

4.7.3. One-day session on group work for creating and operative and action plan for each branch separately, including objectives, activities and results.

4.8. Strategic Development Plan 2020-2023;

4.8.1. Revision of the Mission and Vision;

4.8.2. Target group's needs analysis;

4.8.3. Preparation of SWOT analysis;

4.8.4. Establishing the strategic goals and tasks;

4.8.5. Establishing priority goals;

4.8.6. Establishing activities for realization of the strategic goals.

4. STAR-STAR'S STRATEGIC DIRECTIONS

STAR-STAR's strategic directions outline the organization's future plans. The following include the strategic goals, the expected outcomes, activities and indicators for all the issues that the organization is planning to address in the period between 2018 and 2020.

4.1 Strategic Goal 1:

ADVOCACY AND LOBBYING

Operative Objectives:

- OO 1.1: Raising general population's awareness – Sex work is a free choice;
- OO 1.2: Improvement of current legislative;
- OO 1.3: Prevention and reaction against violence on sex workers;
- OO 1.4: Capacity strengthening against discrimination and de-penalization of sex work.

Current situation

Who are sex workers?
Sex workers are males, females and transgender individuals whose human rights must be guaranteed. Sex work is an unforced sale of sexual services in exchange for money or other material goods, among consenting adults.

In the Republic of Macedonia there are no specific laws that regulate sex work, and the same is considered as public peace and order disturbance: Those who engage in prostitution and rent, i.e. make any adobe available for prostitution will be penalized with a 600 to 800 euro fine. The predominantly conservative and patriarchal society largely contributes to creation of stereotypes about sex workers, which later on transition into stigma and discrimination on this marginalized community. Sex workers in the Republic of Macedonia live and work in unsafe conditions, and are continually subjected to violence, abuse and persecution by the general public and the institutions.

According to the Constitution of the Republic of Macedonia, all citizens are guaranteed the right to freedom of choice, the right to healthcare and social welfare, and all citizens are equal in the face of law and the institutions. Henceforth, sex workers should be entitled to the same human rights, just like every other citizen in the Republic of Macedonia.

There are numerous examples of stigma and discrimination towards sex workers by the general public and the institutions as well:

- 'No one really cares if the client (the man, the citizen with high moral values) has beaten up and didn't pay the hooker whose company he enjoyed and satisfied his burning desires.'
- 'This woman is doomed, a single mother, who decided to offer sexual services in order to take care of her child – she could've found another "decent" job.'
- 'State civil servants abuse their position of power and cause fear by means of threats, or even physical abuse, to enjoy sex workers' services free of charge.'

There is a great number of sex workers who live in fear of violence, judgment and discrimination, which arise as a direct consequence of the laws that restrict sex workers' fundamental rights and freedom. The fear, violence, judgment and discrimination are most frequently caused by the:

- General public;
- Clients;
- Healthcare institutions;
- Police;
- Social welfare centers.

It is vital to emphasize that the suffering as a result of this torture on sex workers is also transferred to their immediate surroundings. Members of their families, their friends and partners suffer as well.

Having into account the current state of affairs in society, in the following three-year period STAR-STAR will be actively working on decreasing and eradicating the stigma, discrimination and torture on sex workers by resolutely standing up for them – *OUT LOUD FOR SEX WORKERS*.

In the process of advocacy and lobbying, STAR-STAR will operate in four directions in order to attain four goals.

Operative Objective 1.1 – Raising general population's awareness – Sex work is a free choice

Activities:

1.1.1. Trainings for social and healthcare workers;

1.1.2. Educational workshops with the community;

1.1.3. Educational workshops with journalists;

1.1.4. Activities on social networks, profiles and media

- Webpage maintenance;
- Official profiles on Twitter, Facebook, YouTube;

1.1.5. 3rd March – Celebration of the International Sex Workers' Rights Day

- Organizing public events;
- Preparation, design and distribution of promotion materials;

1.1.6. 1st May – Celebration of 1st May, the International Labor Day;

1.1.7. 2nd June – Celebration of the International Sex Workers' Day:

- Organizing public events;
- Preparation, design and distribution of promotion materials;

1.1.8. 17th December – Celebration of the International Day for Fight Against the Violence on Sex Workers:

- Organizing public events;
- Preparation, design and distribution of promotion materials;

1.1.9. Video activism;

1.1.10. Artistic performances;

1.1.11. S-work, the electronic magazine.

Indicators:

- 20 social and 20 healthcare workers sensitized about sex work and are able to recognize sex workers' needs, October 2018, October 2019 and October 2020.
- 10 journalists sensitized and trained to ethically release information about sex workers in the media, in the period between 2018 and 2020.
- From January 2018 to December 2020, continual education for community members. 8 individuals educated on each monthly workshop. 2 community facilitators involved. Sharing experiences and raising awareness for their social, healthcare and fundamental human rights.
- 30% of the general population sensitized about sex work.
- (1500 monthly views of STAR-STAR's official webpage – starsexwork.org; 500 Twitter views, 400 Facebook views and 1000 YouTube views).
- 2018 - 2020 – each year the 3rd March is celebrated – The International Sex Workers' Rights Day.
- 2018 - 2020 – each year the 1st May is celebrated – The International Labor Day.
- 2018 - 2020 – each year the 2nd June is celebrated – The International Sex Workers' Day.
- 2018 - 2020 – each year the 17th December is celebrated – The International Day for Fight Against Violence on Sex Workers. In order to celebrate this immensely important day for the community, each year STAR-STAR organizes a campaign in order to increase the visibility of sex workers in society and to raise public awareness about the existence and respect of fundamental human rights of sex workers, thereby condemning every form of violence on sex workers.
- Production of 10 videos in the period between 2018 and 20220.
- 3 artistic performances – *Red Light District*, each year in the period between 2018 and 2020 within the frames of the 17th December campaign.
- 100 monthly views of *S-work* electronic magazine.

Operative Objective 1.2 – Improvement of Legislative

Activities:

1.2.1 Surveying Members of Parliament's opinions regarding sex work:

- Preparation of a survey questionnaire;
- Dissemination of the questionnaire amongst Members of Parliament in the Republic of Macedonia;
- Questionnaire data analysis.

1.2.2 Surveying the viewpoints of political parties regarding sex work:

- Preparation of a survey questionnaire;
- Distribution of the questionnaire to all governing bodies of the registered political parties in the Republic of Macedonia;
- Questionnaire data analysis.

1.2.3 Study visits in EU organizations;

1.2.4 Analysis of legal regulations in EU countries;

1.2.5 Research within the target group (viewpoints about legal frameworks);

1.2.6 Preparation of a Bill;

1.2.7 Educational workshops with the community.

Indicators:

- A total of 119 Members of Parliament in the Republic of Macedonia surveyed regarding their points of view about sex work so as to obtain an overview in terms of legal regulation of sex work in the period between April and June 2018.
- A completed analysis regarding the viewpoints about sex work of all 39 registered political parties in the Republic of Macedonia. As a result, political parties that would potentially be considered as allies will be pinpointed in sex workers' fight against discrimination, stigmatization and strive in favor of their fundamental human rights in the period between April and June 2018.
- In the period between March and April 2019, 2 study visits of related EU organizations completed. A report prepared on the visit of 2 European countries pertaining to creating a Bill that would target sex workers.

- In the period between June and August 2019, a completed analysis on several laws that target sex work in EU countries. A Document created with examples of legal regulations in EU countries.
- In the period between June and July 2019, a research carried out among the target group in order to survey their views and therefore provide important information related to sex workers' viewpoints regarding the legal regulation of sex work in the Republic of Macedonia. 100 sex workers surveyed on the territory of the Republic of Macedonia.
- In the period between July and December 2019, a Sex Work Regulation in the Republic of Macedonia Bill created.
- In the period between 2018 and 2019, continual monthly workshops held for members of the community. 10 individuals educated on each workshop. Two community members' facilitators involved. Sharing experiences and raising awareness regarding their social, healthcare and fundamental human rights.

Operative Objective 1.3 – Prevention and Reaction against Violence on Sex Workers

Activities:

1.3.1. Educational workshops with the community;

1.3.2. Documenting violation of sex workers' rights cases;

1.3.3. Trained paralegals;

1.3.4. Maintaining partnership relationship with other NGOs (Safe House, The First Family Center, and Legal Aid).

Indicators:

- In the period between April and May 2018, 2 educational workshops for community members. 10 individuals trained on documenting cases on each workshop. Two community members' facilitators involved. Sharing experiences and raising awareness regarding fundamental human rights.
- In the period between January and December 2018, a total of 28 violations of sex workers' rights cases documented.
- In the period between January and December 2018, 2 paralegals from the community trained.
- Continual cooperation with other NGOs in the field of sex workers' rights protection. Utilizing other NGOs' services which are offered (Safe House, Family Center and Legal Aid).

Operative Objective 1.4 – Capacity Strengthening for Antidiscrimination and De-penalization of Sex Work

Activities:

1.4.1. Consultations with legal professionals;

1.4.2. Establishing a body within STAR-STAR for implementation of activities for regulation of sex work;

1.4.3. Training STAR-STAR members for the existing and the potentially proposed legislative;

1.4.4. Establishing cooperation with relevant NGOs and Government bodies;

1.4.5. Establishing dialogue and cooperation with the parliamentary political parties.

Indicators:

- In the period between April and December 2018, 2 legal professionals contacted for the purpose of creating activities for advocacy and regulation of sex work in the Republic of Macedonia.
- In the period between March and April 2018, an Activities Implementation Body established for regulation of sex work in the Republic of Macedonia in cooperation with other NGOs.
- In the period between May and December 2018, educational workshops carried out on models for regulation and activism in cooperation with other NGOs.
- In the period between March and December 2018, continual cooperation with other partner organizations in terms of regulation of sex work in the Republic of Macedonia.
- In the period between April and July 2018, a research conducted with parliamentary political parties regarding the legal regulation of sex work in the Republic of Macedonia.

4.2 Strategic Goal 2:

SRHR – SEXUAL AND REPRODUCTIVE HEALTH AND RIGHTS

Operative Objectives:

- OO 2.1: Education for sex workers on HIV/AIDS and SRH;
- OO 2.2: Easier access to services for a better sexual and reproductive health.

Current situation

According to research carried out on the territory of the Republic of Macedonia, especially by civil organizations, it is emphasized that there is an increased risk of HIV/AIDS in sex workers. This is mainly due to the fact that many sex workers, despite the increased awareness for use of contraceptive means, are on many occasions forced to offer sex services without any protection. Even though there are many functional preventative programs for health, it can be inferred that there is still low awareness level in sex workers engaged in the sex industry. Therefore, it is vital to increase the awareness and information levels within this marginalized group, as well as in the sub-groups (individuals who inject drugs, MSM – Men who Sleep with Men, transgender individuals and individuals who offer sexual services, but do not identify themselves as sex workers) about SRHR and HIV/AIDS. The statistic data show that the HIV prevalence in sex workers is rather low, but having into account the manner in which HIV is contracted, there is higher prevalence in the MSM population infected with HIV. According to the latest findings in the Public Health Institute of the Republic of Macedonia, the number if men is twice as high compared to the number of women who live with HIV, by which it can be deduced that men who have sex with men (MSM) is one of the groups with high risk of HIV contraction.

The healthcare institutions in the Republic of Macedonia that offer sexual and reproductive health services have failed to earn the full trust amongst sex workers, due to the fact that the medical staff is not sensitized enough and does not understand the needs of this marginalized community. The sexual and reproductive health services that sex workers actually use are in fact services offered by civil associations, whereas, the services offered by public institutions are quite restricted for sex workers. This is mainly due to the stigma and discrimination that the vast majority of sex workers have experienced by healthcare workers who are healthcare service providers. This is why it is absolutely necessary to sensitize healthcare professionals so that they provide adequate and easier access to healthcare services.

Having this state of affairs into account, STAR-STAR will be committed to the following activities in the forthcoming three-year period:

Operative Objective 2.1 – Sex Workers' Education about HIV/AIDS

Activities:

2.1.1 Info line;

- Maintaining an online profile account – Gay Romeo;

2.1.2 Outreach activities (distribution of condoms and lubricants);

2.1.3 Educational workshops with the target group;

2.1.4 Educational printed materials (brochures, etc.).

Indicators:

- In the period between January 2018 and December 2020, 30% increase in informed sex workers regarding SRHP, 20 phone calls answered per month on the info line, 10 users reached monthly on the online profile Gay Romeo.
- In the period between January 2018 and December 2020, 13,320 condoms and 4,440 lubricants distributed in Skopje on the indoor scene, as well as informal meetings and educational workshops in STAR-STAR's office within a year.
- In the period between January 2018 and December 2020, continual educational sessions held regarding improvement of sexual and reproductive health and rights in sex workers. 10 individuals educated per workshop. Two community facilitators involved.
- In the period between January 2018 and December 2020, 200 educational printed materials distributed among existing and newly established contacts – sex workers in Skopje and the local branches within a year.

Operative Objective 2.2 – Easier Access to Services

Activities:

2.2.1. Info line;

- Maintaining an online profile account – Gay Romeo;

2.2.2. Outreach activities (referral to healthcare services);

2.2.3. Educational workshops;

2.2.4. Training for peer educators;

2.2.5. Maintaining partnership relations with civil organizations that offer healthcare services.

Indicators:

- In the period between January 2018 and December 2020, 30% increase in the number of sex workers who use SRH related services.
- In the period between January 208 and December 2020, 30% increase in the number of people, i.e. members of the community referred to services provided by other civil organizations and institutions.
- In the period between January 208 and December 2020, continual educational trainings carried out regarding the improvement of sexual and reproductive health and rights in sex workers. 10 individuals educated per workshops. Two community member facilitators involved.
- In the period between April and May 2018, 2 peer education and outreach work workshops carried out. 8 individuals educated per workshop. Two community member facilitators involved.
- In the period between April and May 2018, 2 cooperation memoranda signed with partner organizations.

4.3 Strategic Goal 3:

SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Operative Objectives

- OO 3.1: Attracting donors;
- OO 3.2: Securing finances from the Budget of the Republic of Macedonia;
- OO 3.3: Securing finances for self-sustainability.

Current situation

STAR-STAR is an organization that was officially established in 2010 and has thus far conducted over 15 projects on organizational strengthening and completion of its projected activities. STAR-STAR is permanently growing and by means of mobilizing sex workers, not only in the City of Skopje, but in other regions of the country as well, it has expanded from local to national level. STAR-STAR is an active member in several international platforms and coalitions for protection of sex workers' rights. In order to sustain its activities regarding advocacy of sex workers' rights, STAR-STAR ought to remain committed to its long-term sustainable development by means of mapping local and foreign donors in order to secure finances. In the endeavor to secure finances by donors, the Budget of the Republic of Macedonia, as well as securing sustainability means, we added the following strategic objectives to this document.

Operative Objective 3.1 – Attracting Donors

Activities:

3.1.1 Mapping potential donors;

3.1.2 Continually maintaining existing donors.

Indicators:

- Local and foreign donors mapped in order to carry out existing and creating new programs and activities for the organization;
- Secured sustainability for the essential programs and activities.

Operative Objective 3.2 – Securing Finances from the Budget of the Republic of Macedonia

Activities;

3.2.1 United representation via platforms of civil organizations.

Indicators:

- Participation ensured in all national programs for HIV/AIDS prevention. A register created on all organizations that work on HIV programs. Finances secured for sustainability of activities in the HIV/AIDS prevention program, which the organization conducts in cooperation with other civil organizations.

Operative Objective 3.3 – Securing Finances for Self-sustainability

Activities:

3.3.1 – Online campaigns.

Indicators:

- Online campaigns carried out for securing self-sustainability finances.

4.4 Strategic Goal 4:

CAPACITY BUILDING, ORGANIZATIONAL GROWTH AND DEVELPMENT

Operative Objectives:

- OO 4.1: Organizational capacity building;
- OO 4.2: Regional series of workshops on STAR West capacity building related to advocacy and conduct of the SWIT tool;
- OO 4.3: Monthly issue of the printed newspaper By Us for Us;
- OO 4.4: Establishing an MSM and Transgender Program;
- OO 4.5: Strengthening the national system for human rights protection and monitoring the community's reproductive rights;
- OO 4.6: Creating an adequate environment for outreach work in STAR West;
- OO 4.7: STAR-STAR Annual Meeting;
- OO 4.8: Strategic Development Plan 2020 - 2023.

Current situation

Being fully well aware of the poor working and living conditions of sex workers, as well as the fight for their rights and gaining the civil society's support, calls for a well coordinated collective that is constantly growing and strengthening, which is why STAR-STAR is perpetually working on community strengthening. By means of sex workers' mobilization, not only on a local, but also on a national level, as well as by building their capacities, STAR-STAR strives to achieve its goals. Throughout the process of organizational growth, STAR-STAR is continually expanding and improving in order to create a positive environment for the community on a local, national and international level. STAR-STAR has recently established local branches, one in Southeast Macedonia (STAR East) and another in Western Macedonia (STAR West). By establishing these branches aligned with all ongoing STAR-STAR activities, a window of opportunity has opened for all sex workers on the territory of the Republic of Macedonia to share their experiences, gain knowledge in terms of advocacy and improvement of their fundamental human rights.

Operative Objective 4.1 – Organizational Capacity Building

Activities:

4.1.1. Mapping human resources for capacity building;

4.1.2. Development of local healthcare programs in STAR West and STAR East;

4.1.3. Development of local advocacy programs in STAR West and STAR East;

4.1.4. Opening a STAR office in Gostivar.

Indicators:

- In the period between January and March 2018, individuals from the community are identified who have the potential to address the organization's needs in terms of development and implementation of local branches;
- In the period between March and June 2018, two healthcare programs developed in STAR West and STAR East;
- In the period between March and June 2018, two advocacy programs developed in STAR West and STAR East;
- March 2018, in accordance with the conditions STAR West office opened in Gostivar.

Operative Objective 4.2 – Regional Series of Workshops on Capacity Building of STAR West in Advocacy and Implementation of SWIT

Activities:

4.2.1. One-day workshop on preparation of the monthly issue of the printed newspaper *By Us for Us* including collection of information, writing and publishing;

4.2.2. One-day workshop on outreach work and community mobilization;

4.2.3. One-day workshop on documenting cases of human rights violation;

4.2.4. One-day workshop on online and public campaigns and actions;

4.2.5. One-day workshop on monitoring, evaluation and development of an action plan.

Indicators:

- In the period between May and September 2018, one-day workshop held on the preparation of the monthly issue of the By Us for Us newspaper. 8 sex workers educated, members of STAR West. Two facilitators involved, a project coordinator and a project assistant to hold the workshop.
- In the period between May and September 2018, one-day workshop held on outreach work and community mobilization. 8 sex workers educated, STAR West members. Two facilitators involved, a project coordinator and a project assistant to hold the workshop.
- In the period between May and September 2018, one-day workshop held on documenting cases of human rights violation. 8 sex workers educated, STAR West members. Two facilitators involved, a project coordinator and a project assistant to hold the workshop.
- In the period between May and September 2018, one-day workshop held on documenting cases about online and public campaigns and actions. 8 sex workers educated, STAR West members. Two facilitators involved, a project coordinator and a project assistant to hold the workshop.
- In the period between May and September 2018, one-day workshop held on documenting cases of monitoring, evaluation and action plan development. 8 sex workers educated, STAR West members. Two facilitators involved, a project coordinator and a project assistant to hold the workshop.

Operative Objective 4.3 – Monthly Issue of the Printed Newspaper *By Us for Us*

Activities:

4.3.1. Preparation, writing, design, printing and newspaper distribution.

Indicators:

- In the period between April and September 2018, 6 monthly issues of the printed newspaper *By Us for Us*, developed by STAR West members; number of distributed samples: 200 per month; number of sex workers' outreach: 200 per month. The purpose of this activity is to increase the knowledge about sexual and reproductive health and rights among sex workers.

Operative Objective 4.4 – Establishing an MSM and Transgender Program

Activities:

4.4.1 One-day workshop on regional implementation of SWIT;

4.4.2 One-day workshop on implementation of the TRANSIT tool;

4.4.3 One-day workshop on peer education and outreach work;

4.4.4 One-day workshop on documenting cases of MSM and transgender human rights' violation by STAR-STAR and its branches.

Indicators:

- In the period between May and September 2018, 2 one-day workshops held on the regional implementation of SWIT. 16 sex workers educated, 8 of whom are STAR West members, and the other 8 STAR East members. Two facilitators involved, a project coordinator and a project assistant to hold the workshop.
- In the period between May and September 2018, 2 one-day workshops held on the regional implementation of the TRANSIT tool. 16 sex workers educated, 8 of whom are STAR West members, and the other 8 STAR East members. Two facilitators involved, a project coordinator and a project assistant to hold the workshop.
- In the period between May and September 2018, 2 one-day workshops held on peer education and outreach work. 16 sex workers educated, 8 of whom are STAR West members, and the other 8 STAR East members. Two facilitators involved, a project coordinator and a project assistant to hold the workshop.
- In the period between May and September 2018, 2 one-day workshops held on documenting cases about MSM and transgender human rights' violation. 16 sex workers educated, 8 of whom are STAR West members, and the other 8 STAR East members. Two facilitators involved, a project coordinator and a project assistant to hold the workshop.

Operative Objective 4.5 – Strengthening of the National System for Protection of Human Rights and Monitoring the Community's Reproductive Rights

Activities:

4.5.1 Implementation of MSMIT and SWIT;

4.5.2 Training for service providers on the implementation of the tools;

4.5.3 Raising the community's awareness, the service providers and social workers for the needs of key young populations.

Indicators:

- In the period between May and June 2018, the MSMIT and SWIT tools fully implemented;
- In the period between May and June 2018, training sessions held for service providers on the implementation of the tools;
- In the period between May and June 2018, community's awareness is raised, as well as the awareness of service providers and social workers for the needs of key young populations.

Operative Objective 4.6 – Creating an Adequate Environment for Outreach Work in STAR West

Activities:

4.6.1 Education on HIV and STIs;
4.6.2 Distribution of educational materials;
4.6.3 Sex workers' referral to relevant healthcare services.

Indicators:

- In the period between January and June 2018, 6 one-day workshops held on HIV and other sexually transmitted infections. 60 sex workers educated (10 participate in each workshop), out of whom 6 new contacts are mobilized from within the community. Two facilitators involved, a project coordinator and a project assistant to hold the workshop.
- In the period between January and June 2018, various educational materials distributed that would assist in the process of sex workers' referral to legal, social and healthcare services led by the partner organizations in the western part of the Republic of Macedonia.
- In the period between January and June 2018, a total of 12 sex workers referred to social, legal and healthcare services.

Operative Objective 4.7 – STAR-STAR Annual Meeting

Activities:

4.7.1 Development of a two-day plan among the branches and STAR-STAR for the Annual Meeting;

4.7.2 One-day session on organizational structure, Vision, Mission and future activities and development of an Annual Work Plan and Strategic Planning;

4.7.3 One-day group work on creation of an Action Plan for each branch separately, including the objectives, activities and the outcomes.

Indicators:

- In September 2018, a two-day plan developed on the work regarding the Annual Meeting among STAR-STAR branches;
- In September 2018, one-day session held on organizational structure, Vision, Mission, past and future activities, as well as development of an Annual Work Plan and Strategic Planning;
- In September 2018, one-day group work session held on creating an Action Plan for each branch separately, including the objectives, activities and the outcomes.

Operative Objective 4.8 – Strategic Development Plan 2020 – 2022

Activities:

4.8.1 Revision of the Mission and Vision;

4.8.2 Target group's needs analysis;

4.8.3 SWOT analysis development;

4.8.4 Defining the strategic goals and tasks;

4.8.5 Defining priority goals;

4.8.6 Defining activities to attain the strategic goals.

Indicators:

- The Mission and Vision are adjusted to the potentially newly-arisen circumstances, target group's needs and the goals of the organization. Timeframe: 1st October to 31st December 2019.
- The community problems and needs defined. Timeframe: 1st October to 31st December 2019.
- SWOT analysis developed (defined strengths, weaknesses, opportunities and threats). Timeframe: 1st October to 31st December 2019.
- The organization's strategic goals and tasks defined. Timeframe: 1st October to 31st December 2019.
- The organization's priority goals defined. Timeframe: 1st October to 31st December 2019.
- Activities to attain the established strategic goals defined. Timeframe: 1st October to 31st December 2019.

5. CONCLUSION

In the last decade, STAR-STAR has grown from an activists' movement to an organization which is an active participant in the civil society of the Republic of Macedonia. With its existence, STAR-STAR is recognizable among the general population, the civil sector and state institutions as a key organization founded by the community itself, which strives to develop and protect sex workers' human rights. STAR-STAR also participates in the capacity of an equal partner in numerous platforms and coalitions of civil associations and state institutions in the process of creating the principles of a democratic and open society. Stepping out of its local operations, STAR-STAR has expanded its activities and operations on a national level by creating two branches: STAR West and STAR East.
This document serves the purpose of a mid-term strategic framework for defining and specifying the organization's long-term goals in programs and operative objectives in the period between 2018 and 2020.

STAR-STAR's next step is to present and adopt the Strategic Plan to its forthcoming Association's Assembly. In essence, the adoption of this document is only a formal and legal act, given that almost all members of the organization, who are simultaneously Assembly members, participated in the preparation of the strategy.

What remains a true challenge for STAR-STAR in the following three years, and ought to be conducted by the carried out activities can be categorized in three key points:

- The organization must be fully operative.
    - STAR-STAR's office must be flawlessly functional, as it is the center, the link that connects and coordinates STAR West's and STAR East's activities.
    - Strengthening the team in the executive office of STAR West so that it can coordinate and implement the activities outlined in the Action Work Plan.
- The organization must ensure long-term sustainability.
    - To maintain the development dynamics and realization of at least one project from each program.
    - To maintain and improve the relationships with current and former donors and strategic partners and mapping other potential foreign or local donors.

- The organization must maintain its momentum in carrying out the activities and campaigns in order to remain socially recognizable and acceptable on a local and national level, especially in the STAR-STAR local branches.
    - To develop a plan in order to continue the promotion of the organization, to increase its visibility, to be recognized and accepted by the environment, especially in the field of its operations.
    - The conduct of project activities must be done in a timely manner according to the determined timeframe.
    - The organization must be transparent in its communication with the environment about its work and achievements in the field of operations.
    - Developing new ideas for promotion, enticing the public's curiosity, by which the organization would obtain its attention.

6. EXPLANATORY DICTIONARY

In order to make this Strategic Document more comprehensible for everyone who wishes to read through it, we have included explanations and definitions for key terms that are contained within:

Sex work is defined as unforced sales of sexual services in exchange for money or other material goods among consenting adult individuals. Sex work encompasses offering sexual services in an outdoor (on the streets) and indoor scene (apartments, hotels, motels, massage salons, night bars), escort services, sex services over the phone, pornography, exotic dancing, webcam sex services, etc.

Sex worker can be a male, female or transgender individual that offers/gives sexual services in exchange for money or other material goods.

Transgender individuals are those whose gender identity or gender expression is fundamentally different from the traditionally prescribed and accepted norms. This category includes **transvestites**, who prefer to occasionally or permanently dress up in the opposite gender's attire (and are not necessarily homo/bisexually oriented), as well as **transsexuals**, individuals who by means of hormonal therapy and surgical procedures modify their biological sex, in order to socially blend in as the desired gender.

MCM (Men who Have Sex with Men). This term encompasses all men who occasionally, frequently or exclusively have sexual relations with men, regardless of their sexual orientation (heterosexual, homosexual or bisexual).

HIV (Human Immunodeficiency Virus) is a virus that causes immunodeficiency in humans. The HIV virus attacks lymphocytes, i.e. human defense system cells. HIV can be contracted in three ways: unprotected sexual intercourse (without use of condoms), through blood and vertical transmission (from mother to a child).

AIDS (Acquired Immunodeficiency Syndrome) is a chronic infectious disease that is characterized by gradual decrease of human body's resistance to infection, and is caused by HIV.

STI (Sexually Transmitted Infections) are contracted by unprotected sexual intercourse, however, some of them can be contracted in other manners (for example, from mother to a child, use of drugs by injecting, direct contact with the infected area). STIs can be caused by viruses, fungus, bacteria and parasites. The most frequent STIs include: Candida (caused by fungus); Gonorrhea, Syphilis, and Chlamydia (bacterial infections); Herpes, Hepatitis B, Hepatitis C, HPV – Human papillomavirus (viral infections) and Trichomonas (caused by a parasite).

Во издание на:

СТАР

**ГЛАСНО
ЗА СЕКСУАЛНИТЕ
РАБОТНИЦИ**

Поддржано од:

Red Umbrella Fund

**ул. „11 Октомври“ бр. 22/2, 1000 Скопје, Македонија
тел/факс: + 389 2 323 24 11
star.contact@yahoo.com**